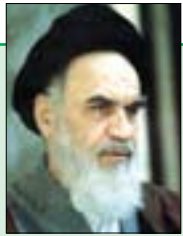




در نخستین همایش دستاوردهای تولیدکنندگان  
در سال جهاد اقتصادی مطرح شد:

## چرا یارانها به سمت تولید نیامد؟

- ۳ وقت کشی مسوولان و فاجعه برای بنگاههای اقتصادی
- ۵ قانون کار بر اساس همبستگی کارگر و کارفرما تعیین شود
- ۱۴ هشدار وزیر صنعت، معدن و تجارت به بانک مرکزی
- ۱۶ تهرانیها امسال فقط ۲ روز هوای پاک تنفس کردند



حضرت امام خمینی (ره):

این خون سیدالشهدا است که خون همه ملت های اسلامی را به جوش می آورد

سخن آفتاب

استحکام درونی  
در هر جامعه ای  
آن را نفوذ ناپذیر می کند



در نخستین همایش دستاوردهای تولیدکنندگان در سال جهاد اقتصادی مطرح شد:

## چرا یارانه ها به سمت تولید نیامد؟



برنامه ریزی صحیح به صورت مارکتینگ، تنها بصورت سوپرینگ عمل کرده است، اظهار داشت: به جای گلایه های فراوان از سیستم بانکی که چرا اعتبار نمی دهد باید گفت به چه دلیل برای پرداخت تسهیلات که همان سرمایه های ملی است برنامه ریزی مفصلی ندارد.

موسوی با اشاره به اینکه با نجات سیستم بانکی از بحران سرمایه گذاری، بخش خصوصی نیز از زیان دهی نجات خواهد یافت، خطاب به نمایندگان مجلس، وزارت صنعت و اقتصاد و سیستم بانکی کشور گفت: خانه صنعتکاران ایران طی نامه ای پیشنهاد داده به جای پرداخت تسهیلات به واحدهای مختلف صنعتی که عملاً ایجاد مفسده می کند و خیلی از اعتبارات صرف کارهای دیگری می شود با شناخت نیاز داخلی و بین المللی، صنایع مورد نیاز و مولد را با اشتغال پایدار در کشور ایجاد کرده و پس از آماده کردن واحدهای لازم با درصدی پیش پرداخت که به عنوان آورده بخش خصوصی باشد این واحد تولیدی را در شرایط اجاره به شرط تمیلک مثلاً از پنج سال در اختیار تولیدکننده قرار گیرد.

رئیس خانه صنعتکاران ایران ادامه داد: با این کار ما برای سرمایه های موجود، برنامه ریزی بدون انجام داده و ضمن جلوگیری از اتلاف آن، اذهان صنعتگران را خلاق می کنیم، تنوع تولید بوجود می آوریم و شهامت لازم را در بخش خصوصی برای ورود به میدان و ایجاد فرصت های شغلی مولد ایجاد خواهیم کرد.

نظر پرداخت.

وی سخنان خود را با تاسی از فرمایشات امام خمینی (ره) که فرموده اند "امت من از امت رسول الله (ص) هم وفادارترند" آغاز کرد و گفت: بحمدالله جمع فراوانی از مسلمانان ناب محمدی در مشرق زمین بر خدای خود توکل کرده و به پشتوانه خود و مکتب پاک ائمه طاهرین (ع) راه ترقی و پیشرفت را طی می کنند. وی افزود: البته ناملازمات فراوان است و مصائب سخت، اما لذت موفقیت قطعاً گواراتر است علی ایحال با لحاظ تمام جهات اجتماعی و سیاسی بین المللی، مقام معظم رهبری سال ۱۳۹۰ را سال جهاد اقتصادی نامیدند.

رئیس خانه صنعتکاران ایران در این همایش با بیان اینکه ارزشمندترین نماد ترقی در اقتصاد کشور، صنعت بوده و شاه بیت یکی از ملموس ترین نیازهای کشور یعنی اشتغال است، گفت: پیشینه ایران زمین در تولید، صنعت، فرهنگ انسان دوستی و تعلیم و تعلم در تمام جهات مقدم بوده است اما متأسفانه به دلیل عدم برنامه ریزی صحیح آنگونه که بایسته و شایسته است رشد نکرده ایم.

وی با گلایه از وزارت صنعت، معدن و تجارت که با صدور جوازهای فراوان و عدم

نخستین همایش دستاوردهای تولیدکنندگان در سال جهاد اقتصادی توسط خانه صنعتکاران ایران، اول دی ماه سال جاری در سالن همایش های نیروگاه طرشت برگزار شد. این همایش که با استقبال فراوان تولیدکنندگان و اعضای خانه صنعتکاران مواجه شد با حضور سید محمد موسوی رییس این تشکل، غلامرضا مصباحی مقدم عضو کمیسیون اقتصادی مجلس و سایر صاحب نظران صنعتی برگزار شد.

همچنین در این همایش صفدر رحمت آبادی معاون حقوقی و پارلمانی وزیر صنعت، معدن و تجارت، قربان دانیالی مدیرعامل بانک صنعت و معدن و محمد نهان‌دیان رییس اتاق بازرگانی ایران نیز دعوت داشتند که متأسفانه در آن شرکت نکردند. البته رییس اتاق بازرگانی به دلیل از دست دادن یکی از نزدیکان خود نتوانست در این مراسم شرکت کند و خانه صنعتکاران ایران مراتب همدردی خود را با وی اعلام کرده و به ایشان تسلیت می گوید.

سید محمد موسوی رئیس خانه صنعتکاران ایران، در ابتدای این همایش به سخنرانی پرداخت و ضمن خوشامدگویی به مدعوین در خصوص مسایل و مشکلات بخش صنعت کشور به اظهار

در پرتو ایمان توأم با تلاش و مجاهدت ملت و مسئولان، تهی دستی و غربت اوایل انقلاب اکنون به سربلندی و عزت تبدیل شده است به گونه ای که شعارهای ملت ایران اکنون در کشورهایی شنیده می شود که ۳۰ سال با این ملت دشمنی کرده اند و این، معنای حقیقی پیشرفت و استحکام و قدرت است.

حضرت آیت الله خامنه ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی خصومت زورگویان جهانی با ایران اسلامی را موجب بروز چالش هایی فراتر از چالش های معمول در مسیر دیپلماسی کشور برشمردند و با استناد به این واقعیت، به فعالان دستگاه سیاسی خارجی تأکید کردند: فعالیت مؤثر در این عرصه، در درجه اول نیازمند قوت قلب، اعتماد به نفس و عزم راسخی است که جز با اخلاص و توکل، اعتماد به پروردگار، حسن ظن به وعده های صادق الهی و استحکام درونی ساختار دستگاه دیپلماسی، به دست نخواهد آمد.

ایشان، استحکام درونی دستگاه دیپلماسی کشور را به «تقویت معنوی هرچه بیشتر عناصر فعال و مرتبط با دستگاه سیاست خارجی و سفارت خانه های ایران» منوط دانستند و افزودند: این استحکام درونی همچنین به مراقبت معنوی و افزایش روز افزون رابطه خانواده های سفیران با پروردگار متعال و حسن ظن حقیقی و همگانی به وعده های خداوند نیازمند است ضمن اینکه اگر استحکام درونی در هر جامعه ای به دست آید، هیچ چیز توانایی مقابله با این جامعه را ندارد.

رهبر انقلاب با بیان مصداقی دیگر از آسیبهای عرصه دیپلماسی افزودند: در مقاطعی، برخی مسئولان، خیال می کردند اگر در ملاقاتهای بین المللی، همان حرف های صد سال اخیر طرف مقابل را به شکل دیگری تکرار کنند نتیجه بخش خواهد بود اما این کار، آنها را عملاً در چشم طرف مقابل، تضعیف و سبک می کرد چرا که نشان می داد از خودشان چیزی ندارند.

ایشان، ایستادگی بر حرفهای «مبنایی، منطقی و مستدل» را موجب تقویت موضع در عرصه دیپلماسی و عامل اصلی مدیریت چالشها و طرفهای مذاکره کننده دانستند و افزودند: پیروزی در میز مذاکره، نیازمند هوشمندی، ظرافت، اعتماد به نفس، استحکام عقلانی و تحمیل استدلال بر طرف مقابل است که دست یابی حقیقی به این عوامل، با اخلاص و توکل و معنویت امکان پذیر است.



یادداشت

## وقت کشی مسوولان و فاجعه برای بنگاههای اقتصادی



\*فاطمه شاهچراغی

افزایش سریع و بی حد قیمت دلار در ماههای گذشته مشکلات فراوانی را برای صنعتگران، بنگاههای اقتصادی، تجار و هر قشری که به طریقی با دلار و بازار ارز سر و کار دارد، ایجاد کرده است.

در این میان با وجود بازار سیاه به بدترین نوع ممکن و زیان فراوان فعالان اقتصادی، به نظر می رسد دست اندرکاران و مسوولین دولتی تنها به نظاره نشسته اند و با صبوری خاصی به شرایط نگاه کرده و قصد وقت کشی دارند. اینکه گذر زمان چه نفعی برای برخی دارد، مساله قابل تاملی است اما دولتمردان باید به این نکته نیز توجه داشته باشند که با هر روز تاخیر در کنترل قیمت افسارگسیخته دلار، زیان غیر قابل تصور و جبرانی به بنگاههای کوچک و متوسط اقتصادی وارد می شود که از پشتوانه های مالی قدرتمند برخوردار نیستند و بی شک ظلم بزرگی در حق کسانی روا می شود که تنها تفکرشان خدمت به این مرز و بوم است. وام های ارزی که این بنگاهها با گذر از هفت خان رستم دریافت کرده اند و یا مبادلاتی که از روی ناچاری در شرایط ریسک پذیر فعلی اقتصادی انجام داده اند با افزایش قیمت دلار روز به روز آنها را در باتلاق به وجود آمده بیشتر فرو می برد، جالب اینجاست که کاری که مسوولین ذی ربط تا کنون در این زمینه انجام داده اند به برگزاری جلسات مختلف از جمله جلسه غیر علنی اخیر رئیس کل بانک مرکزی و مسوولین اقتصادی دولت با مجلس خلاصه شده که در آن به گزارش مشکلات، ارایه راهکارها و عده و وعیدهایی پرداخته می شود که زمان اجرای آن را تنها خدا می داند و بس!

البته شرکت کنندگان در این جلسات نیز به این امر واقفند چرا که به عنوان مثال در جلسه غیر علنی اخیر رئیس کل بانک مرکزی و مسوولین اقتصادی دولت با مجلس، یکی از اعضای کمیسیون برنامه و بودجه مجلس برای تشریح این جلسه از جمله "مسئولان اقتصادی دولت فقط گزارش مشکلات دادند؛ خبری از راه حل نبود" استفاده کرد. با این حال از مسوولین اقتصادی دولتی و رئیس کل بانک مرکزی می خواهیم که با قاطعیت و سرعت بیشتری با این موضوع برخورد کنند، دست کردن کافی است، فعالان اقتصادی نیاز دارند که آینده نزدیکی که آقای بهمنی در وعده های خود برای حل این مشکلات از آن یاد می کند هر چه سریعتر برسد و دولتمردان به فکر فاجعه ای که برای بنگاههای اقتصادی کوچک و بی پشتوانه اتفاق افتاده، باشند چرا هر روز برای این بنگاهها سرنوشت ساز است.

## چرا یارانه ها به سمت تولید نیامد؟

ادامه از صفحه ۲

اختصاص یابد.

نقدی در سطح جامعه به جز افزایش تورم و تنبیل کردن مردم فایده ای ندارد. موسوی تصریح کرد: یک وجه مثبت اجرای قانون هدفمندی یارانه ها، پرداخت یارانه به بخش تولید بود تا صنعتگران با افزایش افسارگریخته قیمت تولید روبرو نشوند اما در واقع نه تنها یارانه های به صنعت پرداخت نشد بلکه به این بخش تحمیل کردند که کاهش اشتغال نداشته

سید محمد موسوی اظهار داشت: هیچ کدام از تعهدات اولیه و مصوبات ابتدایی دولت برای اجرای قانون هدفمندی یارانه ها در بخش صنعت محقق نشده است. وی افزود: اگر به جای پرداخت یارانه نقدی به مردم، به بخش تولید توجه می شد و بخش صنعت توسعه می یافت، با جذب کارگر بیشتر و

وی یکی از عوامل بی رغبتی بخش خصوصی به جذب نیروی کار را قانون کهنه و متاسفانه غیرعادلانه کار دانست و بیان کرد: نمایندگان مجلس شورای اسلامی نسبت به تغییر قانونی (قانون کار فعلی) که قداست کاری را در برخی مواقع زیر پا می گذارد مسئول و مدیون هستند و جامعه صنعتی کشور خواستار بررسی



باشد.

وی توضیح داد: چطور ممکن است با افزایش قیمت مواد اولیه و هزینه های سرباری مانند پرداخت مالیات، حق تأمین اجتماعی و دستمزد، قیمت فروش محصولات افزایشی نداشته باشد. رئیس خانه صنعتکاران تأکید کرد: این یک اشتباه مضاعف است که در اقتصاد کشور تولید در مرحله آخر قرار گیرد.

وی با بیان اینکه دادن امیدواری بیجا در نهایت باعث دلسردی صنعتگران خواهد شد، اظهار داشت: اگر قرار است به خودکفایی برسیم و در تأمین محصولات صنعتی وابستگی به کشورهای دیگر نداشته باشیم باید به بخش تولید توجه جدی شود زیرا صنعتگران اولین خط دستیابی به استقلال محسوب می شوند. موسوی با اشاره به نامگذاری امسال به عنوان سال جهاد اقتصادی گفت: قطعاً نگاه رهبر معظم انقلاب در نامگذاری این سال توجه به بخش صنعت است و کسانی که این بخش را نادیده می گیرند در واقع به منفعت جامعه توجهی ندارند. وی تأکید کرد: نباید برخی افراد غرض ورزی کنند و سیاستها را نادرست اجرا کنند.

ادامه در صفحه ۴

آتانکه با دفاع از این قوانین بی خود نام کارگر را بر سینه می زنند دشمن کارگردند و باید قانونی تنظیم شود که از کار دفاع کند نه به صورت یکجانبه از کارگر یا کارفرما. موسوی همچنین با تأکید بر اینکه چنانچه سیستم اجرایی کشور، درست برنامه ریزی و مجلس قانون گذاری کند ما نه تنها مشکل خود حل خواهیم کرد بلکه نیازمند ورود نیروهای کاری از کشورهای همسایه هستیم

توسعه خطوط تولید امکان پرداخت حقوق قابل توجهی به کارگران فراهم می شد و بخش صنعت نیز توان پرداخت مالی بیشتری را داشت.

موسوی ادامه داد: به جای اینکه ماهانه ۴۵ هزار تومان یارانه نقدی به بخش خانوار پرداخت شود بهتر بود یارانه قابل توجهی به بخش صنعت که ۷۰ درصد توسعه اقتصادی کشور را در بر دارد، پرداخت می شد تا از این طریق همه مردم جامعه منتفع شوند.

وی با انتقاد از بی توجهی دولت در پرداخت یارانه بخش تولید گفت: این مسئله اثرات نامطلوبی را در درازمدت برای اقتصاد کشور به همراه خواهد داشت.

وی ادامه داد: در ابتدای اجرای قانون هدفمندی یارانه ها پرداخت ۲۰ درصد از درآمد حاصل از اجرای طرح به بخش صنعت مصوب شد ولی در عمل مبلغ چندانی به این بخش پرداخت نشد و در واقع استخوان های بخش صنعت شکسته شد.

وی با بیان اینکه مطرح کردن وعده های جدید برای پرداخت یارانه به بخش تولید در مرحله دوم اجرای قانون به منزله نوشدارویی پس از مرگ سهراب است، اظهار داشت: واریز یارانه

و اصلاح قانون کار است. آنانکه با دفاع از این قوانین بی خود نام کارگر را بر سینه می زنند دشمن کارگردند و باید قانونی تنظیم شود که از کار دفاع کند نه به صورت یکجانبه از کارگر یا کارفرما. موسوی همچنین با تأکید بر اینکه چنانچه سیستم اجرایی کشور، درست برنامه ریزی و مجلس قانون گذاری کند ما نه تنها مشکل اشتغال و بیکاری را برای کشور خود حل خواهیم کرد بلکه نیازمند ورود نیروهای کاری از کشورهای همسایه هستیم.

رئیس خانه صنعتکاران ایران خاطرنشان کرد: این سازمان مردم نهاد تاکنون از هرگونه باندبازی و طیف گرایی سیاسی پرهیز کرده و به مدیران اجرایی در هر زمان و در هر دولت برای رفع مشکلات بخش اقتصادی مشاوره داده و هرگاه برنامه غیر اصولی ارائه کرده اند انتقاد کرده است و همواره خواستار آنیم که قوای سه گانه با وحدت کامل طبق منویات مقام معظم رهبری، کارشناسانه و دلسوزانه زمینه را برای بالندگی بخش خصوصی و پویایی ابداع کنندگان و خلاقان فکری و حرفه ای کشورمان فراهم سازند.

پرداخت یارانه نقدی به مردم فقط تورم است رئیس خانه صنعتکاران همچنین در مصاحبه با خبرگزاری فارس با بیان اینکه تعهدات قانونی دولت در حمایت از صنعت محقق نشد و ما حاصل یارانه نقدی به مردم فقط تورم است، گفت: اگر قرار است ۵۰ درصد درآمد هدفمندی یارانه ها بابت حل مشکلات دولت هزینه شود، حداقل ۶۰ درصد این رقم باید به بخش صنعت

## چرا یارانه ها به سمت تولید نیامد؟

ادامه از صفحه ۳

رییس خانه صنعتکاران ایران همچنین در مصاحبه هایی که با رادیو داشته است در مورد برگزاری این همایش عنوان کرد: هدف اصلی از برگزاری این همایش، آشنایی صنعتگران و کارآفرینان با احتیاجات یکدیگر بود تا با وجود محدودیت های کنونی بتوانند در جهت رفع نیازهای یکدیگر گام بردارند.

وی ادامه داد: استقلال اقتصادی را می توان با بها دادن به صنعتگران و تولیدکنندگان توسط متصدیان اقتصاد و صنعت ایجاد نمود اما متأسفانه هم اکنون در این زمینه کم لطفی می شود در صورتی که باید فرهنگ تکریم صنعتگر در کشور ایجاد شود.

موسوی در خصوص خانه صنعتکاران ایران عنوان کرد: بالغ بر ۱۴ سال است که خانه صنعتکاران ایران به عنوان یکی از بهترین مجموعه های بخش صنعت، معدن، اقتصاد و اشتغال هدفمند زحمت کشیده و سالانه بالغ بر ۷۰ تا ۸۰ هزار فرصت شغلی پایدار ایجاد کرده است. وی افزود: به عنوان مثال ما در خانه صنعتکاران ایران برای کمک به سرمایه گذاران ابتدا بهترین نوع تولید را در اقتصاد شناسایی می کنیم که به صورت مارکتینگ باشد یعنی هم نیاز داخلی به آن داشته باشیم و هم در جهان مورد نیاز باشد چرا که بالاخره ما باید روزی بازارهای بین المللی را نیز داشته باشیم، سپس براساس تفاهم نامه هایی که با سیستم بانکی و وزارت صنعت، معدن و تجارت داریم از طرحی هایی که مورد پذیرش ما قرار گرفته حمایت می شود. با اینکار زمینه ارایه طرحهای مناسب به سیستم بانکی فراهم می شود، همچنین اشتغال پایدار و توسعه اقتصادی نیز در کشور ایجاد شود.

رییس خانه صنعتکاران ایران اعلام کرد: سرمایه گذاران می توانند از طریق مراجعه به سایت ما به آدرس [www.sanatkaran.ir](http://www.sanatkaran.ir) در قسمت طرح های نوین، با طرح های مورد نیاز کشور آشنایی پیدا کنند و یا از طریق شماره تلفن هایی که در سایت موجود می باشد با خانه صنعتکاران ایران تماس گرفته و تلفنی از چند و چون ماجرا مطلع شوند.

وی با اشاره به اینکه بسیاری از طرح های ارایه شده مورد قبول ما واقع نمی شود، تصریح کرد: بخش زیادی از تسهیلات بانکی هم اکنون تبدیل به سوله های خالی شده که لانه ای برای حیوانات به شمار می رود و متأسفانه امروز شاهد از بین رفتن سرمایه های ملی به این صورت هستیم اما اولین راهکار این است که طرح های منطقی مورد حمایت قرار گیرند.

موسوی در جواب یکی از شنونده ها که خواستار استفاده بهینه از سوله های خالی شد، بیان کرد: یکی از سیاست های کلی خانه صنعتکاران ایران که از حدود چهار سال پیش به دولت و مجلس محترم پیشنهاد داده و در همایش اخیر نیز عنوان شد، همین مساله می باشد که برای حل آن باید برنامه ریزی کنیم تا طرح هایی که از جهت مالی، فنی و اقتصادی توجیه دارد جایگزین طرح های قبلی شود.

وی اضافه کرد: این موضوع برای برنامه ریزی به معاونین وزارتخانه ها ابلاغ شد و در مجلس نیز در کمیسیون های تخصصی در دست بررسی است و قطعاً به نتیجه مطلوبی دست پیدا خواهیم کرد.

موسوی با بیان اینکه در گذشته از بانک ها درخواست کردیم تا لیست طرح های زیان ده را در اختیار ما بگذارند، هر کدام حدود ۶۰ تا ۷۰ طرح را معرفی کردند که به دلیل پرداخت نکردن اقساط بانک مصادره شده و حتی بانک ها هم نمی دانند با آنها چه کنند، خاطر نشان کرد: از آن زمان ما

## راز سقوط رشد اقتصادی کشور

## چیست؟

\* مسعود نبلی

دو سالی است که نرخ رشد اقتصادی کشور به صورت رسمی اعلام نمی شود و از لابلای سخنان مسئولین و نمایندگان مجلس بین ارقام، کمتر از یک درصد تا ۳،۴ درصد نیز یافت می شود. اما بی گمان چیزی که رخ داده، کاهش جدی در نرخ رشد اقتصادی است که زمانی شش درصد بود و قرار بود بر پایه برنامه های کشور به هشت درصد برسد. عامل سقوط رشد اقتصادی کشور از شش به ۱،۵ درصد در فاصله سال ۷۹ تا ۸۶، کمبود سهم بهره‌وری در ایجاد رشد اقتصادی است. افزایش رشد اقتصادی وابسته به نهادهای تولید نظیر نیروی کار و میزان سرمایه گذاری است و هر چقدر نیروی کار و سرمایه گذاری افزایش یابد، رشد اقتصادی بالا می‌رود؛ اما عاملی که افزون بر این دو، باعث رشد اقتصادی می‌شود و رشد اقتصادی آن هم پایدار است، بهره‌وری است. رشد اقتصادی به وجود آمده در مقطع پایانی دهه ۷۰، رشد سرمایه‌گذاری مولد بوده که با کاهش آن، رشد اقتصادی هم به شدت کم شده است، اما اگر بخش بیشتری از این رشد اقتصادی ناشی از بهره‌وری بود، پایدار می‌ماند و با کاهش سرمایه‌گذاری شاهد چنین سقوطی نبودیم. بیشتر داده‌های آماری کشور، تنها تا سال ۸۶ اعلام شده و پس از آن، بسیاری از آمارهای اقتصادی از سوی دولت ارایه نشده است. در رقابت شدید اقتصادی بین آمریکا و شوروی پس از جنگ جهانی دوم رشد اقتصادی آمریکا هفت تا هشت درصد بود، اما شوروی سابق تنها با اشاره به حجم تولید، رشد اقتصادی ۱۷ تا ۱۸ درصدی را اعلام می‌کرد که به شدت باعث نگرانی مقامات آمریکا شده بود. با این حال، یک مطالعه مشخص کرد این رشد اقتصادی ناشی از بهره‌وری نبوده و پیش‌بینی کرد این رشد کاهش خواهد یافت و همین اتفاق هم افتاد و شوروی نتوانست رشد خود را ادامه دهد. با توجه به مطالعه انجام شده در موضوع رقابت پذیری در صنعت، بنگاه‌ها به کوچک و متوسط و بزرگ تقسیم و بهره‌وری آنها با هم مقایسه شده است؛ اما با وجود آن که انتظار می‌رود با بزرگ شدن بنگاه‌ها به دلیل سرشکن شدن هزینه‌ها و قدرتمند شدن بنگاه، بهره‌وری آنها بالا رود، در ایران اتفاق معکوسی افتاده و این بنگاه‌های کوچک هستند که بهره‌وری بالاتری دارند و دلیل این امر تأثیرپذیری بیشتر بنگاه‌های بزرگ از شرایط محیطی است اما در مقابل، بنگاه‌های کوچک تأثیرپذیری کمتری از شرایط بیرونی داشته‌اند و بهره‌وری آنها به دلیل عوامل داخلی بنگاه بالا رفته است. در کشور ما، بنگاه‌های بزرگ از آنجا که دولتی هستند، از آغاز بزرگ به دنیا آمده‌اند، در حالی که در دنیا بنگاه‌ها عمدتاً از کوچک شروع می‌کنند و به تدریج با افزایش مهارت و توان و نیرو، رشدی طبیعی و ماندگار می‌کنند و مواردی چون **learning by doing** در آنها شکل می‌گیرد؛ همانند شرکت **apple** که کارش را از یک پارکینگ آغاز کرد و امروز به بنگاه اقتصادی جهانی تبدیل شده است. در این مطالعه انجام شده، شاخص بهره‌وری کارخانه‌های بخش خصوصی و بخش دولتی تفاوت معناداری نشان نمی‌دهد و روشن می‌کند با وجود پرداخت هزینه خصوصی سازی برخی بنگاه‌های دولتی، در این راه موفق نبوده‌ایم.

اقتصاددان و مؤلف استراتژی توسعه صنعتی کشور\*



شروع به شناسایی مورد به مورد این طرح ها کردیم و طرح جایگزین را برای آنها ارسال کردیم و از اینجا هم اعلام می کنیم که اگر کسی خودش مرکز تولیدی داشته که از توجیه اقتصادی خارج شده با مراجعه به خانه صنعتکاران ایران حتما پیگیری کرده و به نتیجه مطلوب خواهیم رسید.

وی ادامه داد: در مرحله اول وزارت صنایع و معادن زیر سوال است چرا که جواز برای طرح هایی صادر می کند که بیش از نیاز کشور تولید داریم. مثلاً در فرش ماشینی ما هفت برابر نیاز کشور تولید داریم اما باز هم جواز صادر می شود و باز هم تسهیلات داده می شود. ارایه این اعتبارات خیانت به خزانه ملی کشور است.

رییس خانه صنعتکاران ایران در خصوص تنش موجود بین مدیران در بازار و سیستم صنعت کشور نیز عنوان کرد: یکی از برنامه هایی که در سال جاری وزارت صنعت، معدن و تجارت و کمیسیون های مختلف اقتصادی به طور جد پیگیری می کنند از بین بردن همین تنش ها برای بهینه کردن بازار است.

وی همچنین با بیان اینکه برای تبلیغات تولیدکنندگان و صنعتگران، با رسانه های مختلف قرار داد بسته ایم که با قیمت مناسب و چارچوب منطقی بتوانند تبلیغ کنند، تصریح کرد: این امر دغدغه بسیاری از کارآفرینان را در مورد هزینه های تبلیغات مرتفع می کند هر چند که من معتقدم تبلیغات به نوعی سرمایه گذاری محسوب می شود. به گفته موسوی در صورتیکه صنعتگران برای بهبود وضع بخش صنعت پیشنهادی دارند می توانند آن را به خانه صنعتکاران ارایه کنند و ما نیز با انجام کار کارشناسی، آن را در اختیار مجلس قرار می دهیم.

بالغ بر ۱۴ سال است که خانه صنعتکاران ایران به عنوان یکی از بهترین مجموعه های بخش صنعت، معدن، اقتصاد و اشتغال هدفمند زحمت کشیده و سالانه بالغ بر ۷۰ تا ۸۰ هزار فرصت شغلی پایدار ایجاد کرده است

## مدیریت تولید از مدارس آغاز شود

آن را دارم. متأسفانه با توجه به اینکه بالغ بر ۷۰ درصد اقتصاد ما با محوریت صنعت حرکت می کند، قشر دانش آموزی کشور با این مهم ناآشنا هستند. ما باید از ابتدایی، متوسطه و دیگر مقاطع تولیدکننده را شناسایی و مدیریت تولید را هم جهت دهی کنیم. ابداع و نوآوری را در این نسل اجر نهاده و امکانات لازم را در اختیار خلاقان این بخش قرار دهیم. قطعاً با فعال کردن قشر نوجوان کشور در اقتصاد پویا خواهیم توانست جهاد مقدس اقتصادی را در خانواده ها باور نماییم.

به بیان سخنانی در خصوص اقدامات صورت گرفته برای بخش جوانان، نوجوانان و قشر دانش آموزی کشور در سال جهاد اقتصادی پرداخت. در زیر متن سخنرانی وی را می خوانید: امسال به فرموده رهبر فرزانه انقلاب اسلامی، سال جهاد اقتصادی نامیده شده است. جای گلیه دارد که تا کنون در بخش جوانان، نوجوانان و قشر عظیم دانش آموزی از طرف طراحان و برنامه ریزان حرکتی شایسته و بایسته صورت نگرفته است.

به عنوان یکی از دانش آموزان کشور عزیزم ایران چند تقاضا مطرح کرده و امید عملی شدن



همچنین در ادامه این همایش سیدمحمد مهدی موسوی کوچکترین عضو خانه صنعتکاران ایران

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس مطرح کرد:

## سهم ۱۰ درصدی صنایع کوچک و متوسط از کل ارزش افزوده صنعت



عضو کمیسیون اقتصادی مجلس اعلام کرد: سهم صنایع کوچک و متوسط از کل ارزش افزوده بخش صنعت تنها ۱۰ درصد بوده و این آمار بسیار نگران کننده است.

غلامرضا مصباحی مقدم در همایش «دستاوردهای صنعتکاران و تولیدکنندگان در سال جهاد اقتصادی» با بیان این مطلب افزود: متأسفانه در بسیاری از بخش ها دستگاههای اجرایی نتوانسته اند منابع را به درستی مدیریت کنند و به ویژه بانک ها در این مسیر بسیار ناکارآمد عمل کرده اند.

وی با بیان اینکه گلابه های صنعتکاران کشور در بسیاری از حوزه های عملکردی دولت به حق است، افزود: دولت و بانک ها در طول سالهای اخیر نتوانسته اند سرمایه گذاران بخش خصوصی و تولیدکنندگان را به موقع حمایت کنند و تسهیلات لازم را در اختیار آنها قرار دهند. وی خاطر نشان کرد: توجه به صنایع کوچک و متوسط می تواند فرصت بسیار مناسبی را برای

صنایع کوچک و متوسط افزود: در شرایطی که بسیاری از کشورها تلاش می کنند تا از طریق روابط غیرعادی تجاری مشکلاتی را برای اقتصاد کشور ایجاد کنند، دولت نباید تولیدکنندگان و صنعتکاران را رها کند.

وی ادامه داد: طبق قانون باید ۲۰ درصد از کل درآمدهای حاصل از فروش نفت به صندوق توسعه ملی واریز شود و در حال حاضر نیز ۲۷ میلیارد دلار ذخیره ارزی در این صندوق وجود دارد که باید با نرخ سود پنج یا شش درصد در اختیار تولیدکنندگان قرار گیرد.

مصباحی مقدم با بیان اینکه ۹۵ درصد از منابع ارزی به صورت ارزی در اختیار متقاضیان قرار می گیرد، افزود: متأسفانه اتفاقات اخیر در بازار ارز ناشی از دلال بازی و واسطه گری است و در عین حال کشورهایی مانند آمریکا تلاش می کنند تا از ورود ارز به کشور جلوگیری کنند که البته در این زمینه ناکام مانده اند.

وی همچنین به پیشرفت های دیگری در بخش اقتصادی کشور اشاره کرد و افزود: طی سالهای گذشته شکاف درآمدی بین حداقل و حداکثر دستمزدها ۳۲ درصد بود اما در سالهای اخیر این عدد به ۱۵ برابر تقلیل یافته و نشان از افزایش سطح درآمد دهک های پایین جامعه دارد.

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس با اشاره به موفقیت های حاصل شده طی سال جهاد اقتصادی در راستای شکستن تحریم ها افزود: در حال حاضر طرح ها و لوایحی در دستور کار دولت و مجلس قرار گرفته تا با حضور دائمی بخش خصوصی و به ویژه تولیدکنندگان در کمیسیون های دولت و مجلس، زمینه بهبود فضای کسب و کار فراهم شود و طبیعی است که در این زمینه خانه صنعتکاران ایران می تواند پیشگام باشد.

دولت ایجاد کند تا به واسطه آن نقش این واحد ها در تحقق اهداف اشتغالزایی و همچنین ارتقای ارزش افزوده بخش صنعت افزایش یابد.

مصباحی مقدم اجرای قانون هدفمندسازی یارانه ها را بهترین فرصت برای توسعه سرمایه گذاری ها در بخش تولید ذکر کرد و افزود: دولت می تواند به جای پرداخت ۲۰ هزار میلیارد تومان یارانه این مبالغ را با حمایت های ویژه خود به سمت تولید هدایت کرده و از محل سود این سرمایه گذاری ها مبالغی را به طبقات کم درآمد جامعه پرداخت کند.

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس تصریح کرد: متأسفانه هم اکنون این نگاه در دولت وجود ندارد و تنها به توزیع درآمد فکر می کند و این در حالی است که اجرای قانون هدفمندی یارانه ها فرصتی بود تا دولت با یک نگاه بلند مدت به توسعه فعالیت های تولیدی و اشتغالزایی کمک کند.

وی با اشاره به تلاش های خانه صنعتکاران ایران در راستای رفع مشکلات پیش روی

### قانون کار بر اساس همبستگی کارگر و کارفرما تعیین شود



حقوق کار یکی از چالش های عمده فرا روی جامعه صنعتی کشور ماست که به طور کلی به دو نوع مختلف تقسیم می شود: حقوق صنعتی کار و حقوق سنتی کار. محمد طاهر کنعانی حقوقدان در نخستین همایش دستاوردهای تولیدکنندگان در سال جهاد اقتصادی با بیان این مطلب اظهار داشت: به واسطه اصل ۴۴ قانون اساسی ۸۰ درصد شریان های دولتی

کشور به بخش خصوصی واگذار می شود و در اصل ۴۷ نیز مالکیت های شخصی تعریف می گردد. وی افزود: اما از اوایل انقلاب رقیق کردن بخش خصوصی و آزادی قراردادهای در کشور ما مورد توجه قرار نگرفت و در قانون کار دچار افراط و تفریط شدیم. کنعانی با بیان اینکه وقتی رابطه کار براساس قراردادهای موجود تعیین شود، توافقات بین کارگر و کارفرما لغو گردد و مدت قرارداد کار دو سال تعیین شود، سنگینی بار بر دوش کارفرمایان می افتد، تصریح کرد: بخش صنعت کشور توان تامین ۲۷ سال امنیت شغلی برای کارگر و پس از آن بازنشستگی را ندارد چرا که بین هزینه ها و بازدهی نیروی کار بالانس وجود ندارد و بسیاری از بنگاههای صنعتی به همین دلیل ورشکسته می شوند در صورتیکه این هزینه ها می تواند از جانب دولت تامین گردد. وی اضافه کرد: دو نظریه جامعه شناختی در مورد

قانون کار وجود دارد که یکی نظریه تضاد است و در آن ارزش اشیاء مختلف مساوی تلقی می شود و ارزش اضافی حاصل نامشروعی به شمار می رود که کارفرما از کارگر به دست می آورد، این نظریه یعنی تقابل بین کارگر و کارفرما با محوریت کارگر و نابودی کارفرما. قانون کار شوروی سابق از این نظریه تبعیت می کرد و نتیجه آن حذف محصولات این کشور از جهان به دلیل فروپاشی آن

کشور شد. این حقوقدان با اشاره به اینکه نظریه فوق سال هاست که مورد نقد قرار گرفته اما متأسفانه قانون کار کشور ما هنوز براساس آن است و چهره کارفرما در آن به نحوی ترسیم شده که قصد سوء استفاده از کارگر را دارد، ابراز داشت: نظریه دوم نظریه همبستگی است که مبنای آن همبستگی بین کارگر و کارفرماست، برای هر دو حقوق خاصی وجود دارد و اصول خود را به صورت برد-برد تنظیم می کنند. وی در پایان عنوان کرد: به طور کلی برای تنظیم قانون کار در کشور می توان مطالعه تطبیقی در مورد سایر کشورها داشته باشیم و قانون کار خود را براساس آن تلطیف کنیم و قانون کاری داشته باشیم که بر اساس استانداردهای بین المللی و همبستگی بین دو طرف تنظیم شود که البته همه این ها در صورتی است که فراقسیون کارگری مجلس را نیز بتوان متقاعد کرد تا با این امر مهم مخالفت نکنند.

تحلیل

### هزار توی تعیین نرخ سود بانکی

نظام بانکی کشور، این روزها در مورد نرخ سود سپرده و تسهیلات روزهای پرتلاطمی را می گذراند. تعیین نرخ سود ۱۸ درصدی برای خطوط اعتباری بانک مرکزی، آن هم به شکل دستوری نظام بانکی کشور را دچار ابهام کرده است. همین امر باعث شده تا نرخ سود بین بانکی به بالاترین حد خود طی سالهای اخیر برسد و بنا به برخی اخبار در روزهای اخیر با نرخ حدود ۲۰ درصد بین بانکها رد و بدل شود. در شرایطی که جذب منابع از سوی بانکها دشوارترین روزهای سالهای اخیر خود را می گذراند و نقدینگی موجود در بانکها تنها راه خروج را می شناسد، سیاستهای انقباضی بانک مرکزی به گونه ای اعمال می شود که به گفته بسیاری از کارشناسان و فعالان مرتبط با این حوزه به سکون سیستم بانکی کشور منجر شده است. تعیین نرخ سود سپردهها بسیار کمتر از تورم از سوی شورای پول و اعتبار و جذابیت بازارهای ارز و سکه، این روزها تجهیز منابع را برای بانکها بسیار سخت کرده و تکاپوی روسای شعب برای جذب مشتریان را به بالاترین میزان خود رسانده است. به اعتقاد یک بانکدار در این شرایط بانک مرکزی که باید به کمک بانکها بیاید نمک بر زخم آنها می باشد و نرخ سود تسهیلات سخت گیرانه خود را بسیار بالا تعیین کرده است. بانک مرکزی که با در پیش گرفتن سیاستهای انقباضی درصدد کنترل نقدینگی و تورم است از بیش از یک سال پیش خطوط اعتباری به بانکها را متوقف کرده است و این خطوط فقط در شرایط خاص و با دستور رییس جمهوری به بانکها اعطا می شوند که در این صورت دارای نرخ سود ۱۸ درصدی هستند. این در حالی است که حداکثر نرخ سود علی الحساب تسهیلات برای عقود مشارکتی ۱۷ درصد است. نرخ سود عقود مبادله ای هم که ۱۲ تا ۱۴ درصد تعیین شده است. یعنی نرخ سود خطوط اعتباری بانک مرکزی از نرخ سود تسهیلات اعطایی بانکها بالاتر است. به نظر می رسد بانک مرکزی با تعیین این نرخ، عملاً بانکها را تشویق به دور زدن بسته سیاستی - نظارتی و نرخهای مصرح در آن می کند. با این حال بانکهای خصوصی و دولتی نیاز خود را به خطوط اعتباری پنهان نمی کنند و مشکل نقدینگی باعث شده تا آنها مطالبه گر همین نرخ ۱۸ درصدی و بالاتر از آن هم باشند. بانک مرکزی بر سیاستهای شدیداً انقباضی خود از هر سو تاکید دارد. از یک طرف جذب منابع سپرده گذاران را برای بانکها سخت می کند و از طرف دیگر خط اعتباری اعطا نمی کند و اگر هم با دستور رییس جمهور این کار را کند با هدیه نرخ سود ۱۸ درصدی همراه است. نظام بانکی کشور روزهای سخت و دشواری را می گذراند و بانک مرکزی که باید حامی و در عین حال ناظر بر بانکها باشد، بیشتر به فکر تجارت از طریق فروش ارز و سکه و ارائه خطوط اعتباری گران است تا حمایت و نظارت.

مقاله

## تعویض خودروهای فرسوده، توجیه اقتصادی و تصحیح قوانین

امیررضا رجیبی\*

تجربه‌های مختلف در دنیا نشان داده است، ترغیب و تشویق جامعه برای حضور و همکاری با برنامه‌های غیر انتفاعی خصوصا در حوزه‌هایی که در ظاهر به امور اقتصادی افراد مرتبط می‌شود، نیازمند تدابیر ویژه حمایتی و خلق توجیه‌های اقتصادی است. به عنوان نمونه همکاری افراد با طرحی مانند تفکیک زباله از مبدا که مستلزم صرف انرژی و زمان از سوی شهروندان برای تفکیک زباله‌ها در هنگام دور ریختن آنها است، زمانی موفق و همه‌گیر شد که مشوق‌هایی اقتصادی برای آن دسته از شهروندی که با این طرح همکاری کردند، در نظر گرفته شد. طرح نوسازی ناوگان حمل و نقل در ایران نیز از همین دسته برنامه‌ها است، چرا که دارندگان خودروهای فرسوده با وجود آگاهی از آسیب‌های فراوانی که تردد این وسایل نقلیه برای محیط زیست و سلامت عمومی جامعه داشت، تمایل و انگیزه کافی نسبت به اسقاط یا نوسازی خودرو خود نداشتند. این بی انگیزگی البته در موارد متعددی ریشه داشت که هر یک به نوبه خود، سهمی در عدم اقبال مالکان خودروهای فرسوده برای تعویض وسیله نقلیه شان ایفا می‌کرد؛ دشواری و زمان بر بودن فرآیند اسقاط و جایگزینی خودرو، تاخیر در پرداخت تسهیلات بانکی یا وجه لاشه اسقاط شده، عدم آشنایی با پیامدهای ناگوار تردد این قبیل وسایل نقلیه برای محیط زیست و سلامت جامعه و... از جمله مواردی بود که به عنوان موانع پیش روی طرح نوسازی ناوگان حمل و نقل قرار داشت. مرور آنچه طی سال‌های اخیر در این حوزه از سوی ستاد مدیریت حمل و نقل و سوخت کشور به عنوان متولی نوسازی ناوگان حمل و نقل انجام شده است به روشنی نشان می‌دهد که با شناسایی و تحلیل هر یک از این موانع، تلاش شد به شیوه مناسب در مسیر برطرف کردن مشکلاتی از این دست اقدام شود؛ تمرکز فرآیند اسقاط و نوسازی در ستاد مدیریت حمل و نقل و سوخت، فراهم آوردن بستری الکترونیکی که ضرورت مراجعه حضوری متقاضیان را به حداقل ممکن برساند، ارائه طرح‌های اسقاط و جایگزینی متنوع، استفاده از ظرفیت‌های خودروسازهای دولتی و خصوصی و... هر یک اقداماتی هستند که ناظر بر مشکلات موجود در مسیر نوسازی ناوگان، برنامه‌ریزی و انجام شده‌اند و خوشبختانه اثرات مطلوبی هم در افزایش همراهی افکار عمومی و همکاری با این طرح داشته‌اند. اما در کنار همه این اقدامات، واقعی تر شدن قیمت سوخت، خصوصا بنزین در قالب قانون هدفمندی یارانه‌ها، در واقع حکم همان انگیزه و توجیه اقتصادی ضروری را برای ترغیب دارندگان خودروهای فرسوده برای نوسازی خودرو داشت، چراکه تفاوت معنادار میزان مصرف سوخت در خودروهای فرسوده با خودروهای نو در شرایطی که بهای بنزین به نقطه واقعی خود نزدیک‌تر شد، این توجیه اقتصادی را فراهم آورد که نسبت به جایگزینی خودروهای فرسوده و پر مصرف با خودروهای جدید و کم مصرف اقدام شود. پیامد این رویکرد را به وضوح می‌توان در شتابگیری روند اسقاط خودروهای فرسوده طی دو سال اخیر و رسیدن تعداد این خودروها به بیش از یک میلیون و یکصد هزار دستگاه در سال جاری مشاهده کرد. با این وجود اما به نظر می‌رسد باید اقدامات تکمیلی دیگری نیز انجام گیرد؛ از جمله این اقدامات بازنگری در شیوه تعیین قیمت خدمات ارائه شده به خودروها است.

\*معاون نوسازی ناوگان ستاد سوخت

همانطور که می‌دانیم مهمترین منبع اقتصادی ایران نفت می‌باشد، با توجه به اینکه نفت به عنوان یک منبع زیر زمینی می‌باشد لذا جهت استخراج آن نیاز به مراحل مختلفی از جمله اکتشاف، حفاری، بهره برداری و تولید می‌باشد.

غلامرضا آذرخش کارشناس مسایل صنعتی در نخستین همایش دستاوردهای تولیدکنندگان در سال جهاد اقتصادی با بیان این مطلب اظهار داشت: اکتشاف عبارت است از یک سری مراحل عملیاتی جهت پیدا کردن مخازن نفت و گاز که به وسیله لرزه نگاری و با توجه به دانش زیر زمینی صورت می‌گیرد که قسمت عمده آن صادر و مابقی در داخل مصرف می‌گردد.

وی ادامه داد: پس از کشف میدان‌های نفت و گاز، محل‌هایی جهت حفاری چاه در نظر گرفته می‌شود، سپس حفاری چاه توسط شرکت‌های حفاری به وسیله دکل تا رسیدن به عمق مورد نظر که همان مخزن می‌باشد، صورت می‌گیرد. به

گفته وی بعد از حفاری چاه‌های نفت و گاز و تکمیل آنها توسط شرکت‌های حفاری، از چاه بهره برداری شده و نفت و گاز تولید می‌گردد که در این راستا نیازمند خدمات فراوانی مانند لرزه نگاری، حفاری، خدمات فنی و دیگر خدمات می‌باشد. آذرخش در ادامه سخنان خود به ضرورت رونق بخش خصوصی در صنعت نفت اشاره کرد و گفت: در حال حاضر صنعت نفت ایران با توجه به تحریم‌ها، نیاز مبرمی به حضور پر رنگ بخش خصوصی دارد تا میزان وابستگی به شرکت‌های خارجی کمتر گردد. وی اضافه کرد: علاوه بر آن اکنون میزان اشتغال در بخش صنعت حدود ۱۷ درصد از کل شاغلین در کشور را تشکیل می‌دهد این برای یک کشور نفتی مانند ایران که می‌تواند با ایجاد صنایع مختلف در خدمت صنعت نفت، اشتغالزایی فراوانی داشته باشد، بسیار پایین است. این کارشناس مسایل صنعتی با اشاره به اینکه با توجه به بخش خصوصی می‌توان میزان اشتغالزایی این صنعت را از ۱۷ درصد به بیش از ۵۰ درصد رساند، عنوان کرد: با توجه به ضرورت وجود صنایع و خدمات مختلف در زمینه صنعت نفت مانند به



## توجه به بخش خصوصی اشتغالزایی صنعت نفت را افزایش می‌دهد

کارگیری دکل‌های حفاری در دریا و خشکی مخصوصا در میادین مشترک و به طبع آن ایجاد خدمات فنی حفاری مانند نمودارگیری، نمودارگیری از گل حفاری، سیمان کاری، اسیدکاری و دیگر خدمات در زمینه نفت و گاز می‌توان علاوه بر اشتغالزایی با انتقال تکنولوژی به کشور عزیزمان از خروج ارز جلوگیری نماییم و همچنین موجبات رونق صنعت کشور را فراهم آوریم.

وی افزود: به عنوان مثال در بخش نمودارگیری از چاه‌های نفت و گاز می‌توان با رونق بخش خصوصی، در اختیار قرار داشتن اعتبارهای مالی، استفاده از متخصصین نمودارگیری، خرید تجهیزات و سیستم‌های مربوطه از خارج و ساخت بعضی از تجهیزات در داخل، این خدمات توسط خودمان انجام گردد، همچنین با انتقال تکنولوژی، ساخت این تجهیزات را در داخل آغاز نماییم و نیازهای داخلیمان

را برآورده کنیم. به گفته آذرخش این مهم با توجه به وجود متخصصین زبده و کارشناسان با تجربه دور از دسترس نیست و لازم است به این نکته اشاره کنم که امروزه برای انجام این خدمات سالانه میلیون‌ها دلار ارز از کشور خارج می‌گردد و سود حاصله از آن نصیب شرکت‌های خارجی مانند شلمبرگر و CNLC می‌گردد. وی ادامه داد: این نمونه کوچکی از خدماتی است که می‌توان انجام داد، در زمینه‌های دیگری که اشاره نمودم نیز می‌توان به همین روال عمل کرد. این کارشناس صنعتی تاکید کرد: با برنامه ریزی، درایت و توجه به بخش خصوصی می‌توانیم در صنعت نفت کشورمان اشتغالزایی بیشتری داشته باشیم، از خروج ارز جلوگیری نموده و حتی با انتقال تکنولوژی به داخل به دیگر کشورها نیز خدمات ارائه نماییم و از همه مهمتر در میادین مشترک با به کارگیری دکل‌های زیادتر و خدمات فنی بهتر، حفاری بیشتری انجام دهیم تا بدینوسیله سهم بیشتری از بهره برداری داشته باشیم و از این طریق ارز فراوانی برای کشور عزیزمان کسب نماییم.

### در سال جهاد اقتصادی

## نارضایتی از صنعت خودرو کمتر از ۱۰ درصد شود



حدود نیم قرن است که صنعت خودروسازی در کشور ما وجود دارد اما در مقایسه با سایر کشورها هنوز اقدام مطلوبی در این زمینه صورت نگرفته است.

سید علی موسوی مدیر واحدهای تولیدی و صاحب نظر در امر توسعه بازار در نخستین همایش دستاوردهای تولیدکنندگان در سال جهاد اقتصادی با بیان این مطلب اظهار داشت: پیش از این صنعت خودروی کشور ما بیشتر به مونتاژ پرداخته و تنها حدود دو دهه است به پیشرفت‌هایی دست یافته است اما هنوز در حد مطلوب نیست. وی افزود: در کشورهای مختلف صنعتی سالانه شاهد برگزاری نمایشگاه‌های خودرو هستیم اما متأسفانه کشور ما در آنها حضور ندارد چرا که تولید ما بیشتر تحت لیسانس همان شرکت‌های خودروسازی است در نتیجه نسبت به آنها عقب‌تر هستیم اما باید توجه داشت که در ایران، صنعت خودرو از سایر صنایع داخلی پیشرفته‌تر است. موسوی با بیان اینکه متخصصان ما چیزی از کشورهای صنعتی کم ندارند فقط مدیریت در کشور ما مبهم است، ابراز داشت: اگر این امر با برنامه ریزی صورت گیرد مشکلات حل می‌شود. وی اضافه کرد: تحریم موجب شده صنعت خودروی کشور در حالت انفعال قرار گیرد و اگر روزی قطعات خودروها به ما نرسد با مشکلات زیادی مواجه خواهیم شد. برای مقابله با این امر باید به سمت داخلی سازی حرکت کنیم اما متأسفانه آن را قبول نداریم به طوری که حتی سرمایه‌گذاران در این صنعت نیز مایل نیستند که خودروی داخلی استفاده کنند. این صاحب نظر در امر توسعه بازار با اشاره به اینکه صنعت خودروی کشور ما در بحث کیفیت حرفی برای گفتن ندارد و نمی‌توان آن را یک شبه به وجود آورد، عنوان کرد: باید در سال

جهاد اقتصادی تلاش مضاعفی در این زمینه انجام دهیم. وی اضافه کرد: در مورد ابداع و نوآوری نیز باید از مونتاژ و تولید تحت لیسانس خارج شویم چراکه عادت داریم به محض تولید یک خودروی خوب، مدت‌ها تغییری در آن ایجاد نکنیم اما دنیا به سمت تولید خودروهای هیبریدی روی آورده و دارد روی آن کار می‌کند. موسوی اساسی‌ترین بحث در صنعت خودروی کشور را خدمات پس از فروش آن دانست و گفت: مدتی قبل دیدیم یکی از شرکت‌ها به دلیل متضرر شدن نسبت به جمع آوری برخی از نمایندگان مرکزی خود اقدام کرده در صورتی که باید هزینه‌ها را کاهش دهند و پاک کردن صورت مسئله مشکلی از خریداران حل نمی‌کند. وی ادامه داد: متأسفانه در بخش خودروهای وارداتی صنعت خودروی کشور رانت وجود دارد به طوری که برخی خودروها با حاشیه سود ۷۰ درصد، در کشورهای آسیای میانه و... تقریبا با ۶۰ درصد قیمت کشور ما به فروش می‌رسند. در مورد قیمت خودروهای داخلی نیز باید گفت

که با توجه به تحریم‌ها، هزینه‌های جانبی ساخت، افزایش یافته که در قیمت‌های نهایی نیز تأثیرگذار بوده است. این کارشناس صنعت با بیان اینکه هم‌اکنون در کشور ما شیرین‌ترین فاکتور شرکت‌های خودروسازی کمیت است، بیان کرد: متأسفانه شرکت‌های خودروسازی تنها بر کمیت تکیه کرده‌اند اما در این مساله افتخاری وجود ندارد مگر اینکه با کیفیت و خدمات پس از فروش همراه باشد. وی با بیان اینکه در سال جهاد اقتصادی باید به نقطه ای برسیم که نارضایتی‌ها از صنعت خودرو کمتر از ۱۰ درصد باشد، اظهار داشت: در حال حاضر محدودیت‌هایی برای واردات خودرو به کشور وجود دارد که دست خودروسازان را برای تولید بازگذاشته است اما باید به نوعی در این صنعت عمل شود که مشتریان را برای خود نگه داشته و به همراه آن به افزایش استاندارد و کیفیت بپردازیم تا به نقطه ای برسیم که محدودیت‌ها برداشته شود. امیدواریم به این نقطه برسیم که دروازه‌های کشور برای ورود هر خودرویی باشد.

## اشتغالزایی نیازمند برنامه ریزی صحیح است

فارق از هر گونه ابزار کلیشه ای، جهان امروز دستخوش تغییرات و تحولات بزرگ بنیانی است، یکی از بزرگترین و مهمترین دستمایه های این تغییرات در زمینه صنعت و تجارت می باشد. غلامرضا رفیعی مدیرعامل شرکت کشتی سازی محبوب لیان در نخستین همایش دستاوردهای تولیدکنندگان در سال جهاد اقتصادی با بیان این مطلب اظهار داشت: از این رو جمهوری اسلامی ایران با توانمندی هایی که در ابعاد گوناگون صنعت، تجارت، کشاورزی، علمی، فرهنگی دارد می بایست با غافله پیشرفت گول های صنعت دنیا همسو رقابت کند که این توان بالقوه وجود دارد.

وی افزود: امروز سرمایه گذاری در امر صنعت باید در راستای تغییر و تحولات جهانی باشد که در مسیر تعابیر ارزشمند رهبر بزرگ انقلاب اسلامی، انضباط اجتماعی، کار مضاعف و همت مضاعف و جهاد اقتصادی دقیقاً همان افق دور تغییر و تحول جهانی دیده شده است.

رفیعی با اشاره به اینکه صنعت، حیات این کشور خواهد بود و می تواند باشد، تصریح کرد: این همه توان تئوری و علمی در دانشگاهها و سایر ارگان ها، در وجود پیشکسوتان، جوانان پاک و صالح و زحمت کش این مرز و بوم سرمایه های عظیمی است که جدا باید برای تغییر و تحولات نوین به کار گرفته شوند و در این صورت بی تردید کشور را از صدمات احتمالی نجات خواهد داد.

وی اضافه کرد: در سند چشم انداز ۲۰ ساله ایران اسلامی، زمانی موفقیت های کامل صنعتی ایجاد خواهد شد که مسوولان محترم دولتی و فعالانی که به بخش صنعت کشور وابسته می باشند با وحدت و همدلی و فارق از هر گونه موانع و بروکراسی های دست و پاگیر که جدا امروز بسیار گریبانگیر صنعتگران است، عمل کنند و سمت و سوی تولیدات صنعتی را در راستای پیوستن به بازار صنعت و تجارت جهانی سوق دهند که اگر اینگونه شود رقابت در دهکده جهانی سخت نخواهد بود.

مدیرعامل شرکت کشتی سازی محبوب لیان با اشاره به اینکه سال هاست از بیکاری و اشتغال



صحت می گردد و دایم آمار کم و زیاد داده می شود در حالیکه این امر برنامه ریزی درست و کارشناسانه می خواهد، ابراز داشت: اینکه در

کشور نتوان اشتغال ایجاد نمود و مساله بیکاری را عملاً کم اهمیت تلقی کرد و یا به تناسب جمعیت خاصی، جمعیت نخبگان، محققان و فارغ التحصیلان دانشگاهها در تخصص های مختلف خود به کار گرفته نشوند، بسیار خطرناک است که امروزه می بینید پروسه سفارتخانه از نوع مجازی اش هم راه می افتد. وی ادامه داد: ما هنوز گاهای از راه و روش های ضعیف، دیدگاههای مختلف، سلاقی شخصی و موارد کارشناسی نشده در کمیسیون ها و جلسات مربوط به صنعت لطمه می خوریم و رنج می بریم.

رفیعی با بیان اینکه بیابیم خالصانه، مخلصانه، صادقانه و عالمانه در پناه اسلام و سایه ولایی، به دور از هر گونه خط و خطوط، به کشور عزیزمان ایران اسلامی خدمت کنیم و چند صباح عمر خود را وقف وطن اسلامی مان کنیم، عنوان کرد: شرکت کشتی سازی محبوب لیان سهامی خاص به مدیریت عامل اینجانب با هدف ساخت و تعمیر انواع کشتی های فلسزی و ظرفیت پنج هزار تن قابل توسعه تا ۱۰ هزار تن در استان بوشهر منطقه ساحلی تنگستان بین بندر رستمی

## صنعتگران هر کدام چند گونی چک برگشتی دارند



به عنوان یک انسان برای ما افت دارد که انسان های فقیری در کنارمان پایمال می شوند و ما روز به روز چاق تر می شویم.

هادی علیخانی مشاور و متخصص امور صنعت و تولید در نخستین همایش دستاوردهای تولیدکنندگان در سال جهاد اقتصادی با بیان این مطلب اظهار داشت: امروز یکی از درگیری های اصلی صنعتگران این است که حق باخته خود را نمی توانند پس بگیرند. وی افزود: به عقیده من تمامی دست اندرکاران بخش صنعت در حال حاضر چندین گونی چک برگشتی دارند و

ترس از زندان رفتن نیز برای آنها جزء مسایل روزمره شده است.

علیخانی با اشاره به اینکه درگیری مسایل اقتصادی در کشور ما کوچک نیست و به هر میزان نیز که وکلا و وزرا در مورد آن صحبت کنند دردی از آن دوا نمی شود، تصریح کرد: بزرگانی که برای ما تلاش می کنند باید برنامه ریزی اساسی برای درآمدهای تولیدکننده داشته باشند. وی ادامه داد: هم اکنون بدهکاری به سیستم بانکی یکی از درگیری های

و روستای گاهی، با سرمایه گذاری ۱۲۰ میلیارد تومان و اشتغالزایی دو هزار نفر آغاز به کار کرد.

وی افزود: تاریخ اجرای این پروژه ۸۹/۷/۱ می باشد که با توجه به قرارداد با شرکت پیمانکار (شرکت تکنو صنعت) جهت ساخت موج شکن، اسکله و بالابر در مرحله دوم ساخت تاسیسات کارگاهی اداری و رفاهی آغاز گردیده است و تحت نظارت شرکت مشاوره (اوج پژوهش صنعت) می باشد.

مدیرعامل شرکت کشتی سازی محبوب لیان در ادامه توضیح داد: توانمندی متقاضی و عوامل مدیریتی این طرح سبب شده ما با توجه به عوامل بالقوه و بالفعل اعمال شده جهت کسب بازار داخل، به بازار فرامنطقه ای نیز چشم دوخته و کوشش می کنیم فرآیند ساخت پروژه یک فرآیند کاملاً جهانی به روز باشد تا تولیدات خود را قابل رقابت در بازارهای جهانی عرضه کنیم. وی در پایان گفت: از جناب آقای مهندس سید محمد موسوی ریاست محترم خانه صنعتکاران ایران بسیار سپاسگذارم و از این جا ادای احترام و کمال تشکر هیات مدیره شرکت کشتی سازی محبوب لیان را به لحاظ زحمات شایانی که ایشان و سایر همکاران گرامیشان برای راه اندازی این پروژه بزرگ متحمل نموده اند، ابراز می دارم.

عمده تولیدکنندگان است چرا که عرصه را برای آنها تنگ کرده در حالیکه نظام اسلامی در این سیستم حکم فرما است و در آن بهره در بهره حرام است. این کارشناس صنعتی با بیان اینکه چرا سیستم بانکی چشم خود را بر حرمت صریحی که مقام معظم رهبری بر آن تاکید دارد بسته است؟ عنوان کرد: در کشور ما بهره ۴۷ درصدی نیز وجود دارد تولید کنندگان نیز به خاطر رفع مشکلات خود ناچار به پذیرش آن هستند.

وی تاکید کرد: باید از بخش صنعت در مقابل مشکلات حمایت شود.

علیخانی گفت: از طرف دیگر این ایراد به صنعتگران وارد است که با اجرای چندین پروژه به موازات هم، موجب کاهش کارایی می شوند به طوری که زمان اجرای پروژه ها افزایش می یابد و حتی بعد از بهره برداری نیز پروژه فاقد استانداردهای اجرایی است.

وی در پایان خاطر نشان کرد: امیدوارم صنعت کشور با پویایی و بالندگی خود در سطح بین الملل حرف اول را بزند.



مجلس

## دولت همه چیز را بروفق مراد نشان می دهد



در پی تشدید اوضاع بحرانی بازار ارز در کشور، احمد توکلی و الیاس نسادران با ارائه نامه ای به علی لاریجانی از وی خواستند مجلس برای بررسی اوضاع نابسامان بازار ارز تشکیل جلسه فوق العاده بدهد.

متن نامه این دو نماینده مجلس به علی لاریجانی به این شرح است:

برادر ارجمند جناب آقای دکتر علی لاریجانی رئیس محترم مجلس شورای اسلامی سلام علیکم؛

وضعیت بازار ارز به عنوان یکی از ابزارهای مهم سنجش شرایط اقتصادی کشور به مرحله ای بحرانی رسیده است. افزایش بی سابقه نرخ ارز و از آن فاجعه بارتر نوسانات آن طی ماه های پاییز و به ویژه یکی دو هفته و روزهای اخیر تمامی دلسوزان انقلاب و ایران را که علم و تجربه لازم برای آسیب شناسی وضع موجود را دارند به شدت نگران سرنوشت حال و آینده اقتصاد ملی کرده است. اکثر اقتصاددانان کشور که سال هاست از سیاست های ضد و نقیض، مدیریت ضعیف و بعضاً مساله دار اقتصادی و ائتلاف منابع به دست دولت انتقاد کرده اند، تعجبی نمی کنند، گرچه به شدت متاسف اند.

در شرایطی که:

(۱) به دلیل سررازی کردن غیر قانونی یارانه های نقدی به بازار نقدینگی افزایش می یابد،  
(۲) تولید کشور، به ویژه صنعت در اثر افزایش هزینه انرژی و نقض قانون در حمایت از تولید در رکود بی سابقه ای قرار دارد،

(۳) تحریم های مالی دشمنان ملت ایران گردش پول را در واردات کُند و پرهزینه کرده است،  
(۴) حوزه های دیگر فعالیت اقتصادی و گردش سرمایه با مشکلات جدی روبروست،

(۵) مدیریت ضعیف و مساله دار اقتصادی هر روز مساله ای مطرح می کند و مقابله با تحریم به کمیته ای سپرده شده که رئیس آن فردی فاقد صلاحیت علمی و تجربی و دارای پرونده قضایی مالی است.

(۶) دولت با آمارهای خود ساخته همه چیز را بروفق مراد نشان می دهد و به جای پرداختن به مسائل اساسی کشور به فعالیت های انتخاباتی ناسالم می پردازد، در چنین وضعیتی نااطمینانی و ریسک در اقتصاد افزایش می یابد و پول های سرگردان برای حفظ ارزش و سودجویی متوجه بازار ارز می شود و چنین بحرانی را رقم می زند.

این اتفاقات نتیجه طبیعی سوء سیاست و سوء مدیریت دولت و فشارهای خارجی است که تعجب نداد، عدم تحرک کافی مجلس که نماینده مردم است و باید از حقوق آنان در برابر این وضعیت بحرانی دفاع کند تعجب برانگیز است.

امروز که قیمت ارز بصورت ساعتی دچار نوسان و فراز و فرود است، ضروری است مجلس براساس ماده ۱۰۴ قانون آیین نامه داخلی جلسه فوق العاده تشکیل دهد و موضوع وفق ماده ۱۰۳ در جلسه رسمی غیرعلنی بررسی و برای نجات اقتصاد ملی تصمیم موثر و قاطعی بگیرد.



دی ماه ۱۳۹۰ - سالن همایش

# نخستین همایش دست آ در سال چهارم





نش‌های نیروگاه طرشت

# آوردهای تولید کنندگان اد اقتصادی

# انقلاب اسلامی ایران و منطقه از دیدگاه قرآن و حدیث

انقلاب اسلامی ایران با بهره‌گیری از آموزه‌های قرآنی و تعالیم نبوی، نمونه کاملی از حیات طیبه را به مردم جهان عرضه کرد و پس از گذراندن فراز و نشیب‌های بسیار، الگویی برای مسلمانان و آزاداندیشان جهان گردیده است. آنچه در پی می‌خوانید نوشتاری از حجت الاسلام و المسلمین علی آل کاظمی، محقق و پژوهشگر حوزوی پیرامون جایگاه نهضت بزرگ ملت ایران از دیدگاه آیات و روایات است.



تحقق یک ارزوی بزرگ

انقلاب اسلامی ایران به رهبری امام خمینی (ره)، ارزوی دیرینه تمامی آزادگان و مسلمانان تاریخ بود که برای آن تلاش کردند و مجاهدتها نمودند، اما به آن دست نیافتند، در عصر ما با رهبری خردمندانه پیرجماران و الهام از نهضت عاشورای باعبدالله‌الحسین (ع) این مهم تحقق یافت و طومار رژیم ۲۵۰۰ ساله شاهنشاهی ایران در هم پیچیده شد و سرانجام ملت مسلمان ایران با رای و نظر خود، حکومتی مردمی، دینی و مستقل و بدون وابستگی به ابر قدرت‌های شرق و غرب تشکیل داد.

در شرایطی که جهان به دو قطب سرمایه‌داری و کمونیستی تقسیم شده بود و هیچ نظامی بدون وابستگی به یکی از این دو قطب وجود نداشت و هیچ ملت، لیدر و سردمدار نهضتی، تشکیل نظامی، بدون وابستگی به یکی از این دو را نمی‌توانست تصور کند، رهبر فرزانه انقلاب اسلامی ایران، از همان اول به پیروان خود و ملت مسلمان ایران آموخت که نجات ما در تشکیل یک نظام مستقل «نه شرقی نه غربی» است، لذا از شعارهای اصلی مردم در راهپیمایی‌ها، شعار «نه شرقی، نه غربی، جمهوری اسلامی» بود.

## چرا امام خمینی (ره) از قم به جماران رفت

رهبر کبیر انقلاب برای این که مردم مسلمان ایران را از هر نوع وابستگی به قدرت‌های بیگانه و استثمارگر بر حذر دارد، همواره در سخنان خود می‌فرمود: «آمریکا از شوروی بدتر، شوروی از آمریکا بدتر، انگلیس از هر دو بدتر است»، البته این شعار و نظر امام در مذاق لیبرالها، ملی‌گراها، احزاب وابسته به چپ و راست خوش آیند نبود، و پنهانی با شرق و غرب در ارتباط بودند و پس از تسخیر لانه جاسوسی، اسناد ارتباط و وابستگی آنان برملا شد.

با حسن نیت باید بگوییم بر این باور بودند که به استکبار اطمینان دهند سرانجام، امام خمینی (ره) و روحانیون مبارز را به قم می‌فرستیم و کشور را طوری که شما بخواهید اداره می‌کنیم، اما امام محبوب ما با هوشیاری متوجه این نظر شد و از قم به جماران منتقل شد، و از نزدیک بر اوضاع نظارت کردند، و این خطر را از سر راه انقلاب برداشتند.

## نهضت حسینی امام در عاشورا ۱۵ خرداد

امام خمینی (ره) با توکل بر خدا و شناختی

که از ملت ایران و پیروی و ارادت آنان به اهل بیت (ع) و درسی که از عاشورا و نهضت اباعبدالله‌الحسین (ع) داشت، بهترین تکیه گاه خود را مکتب عاشورای حسینی (ع) و مردم شیفته اهل بیت (ع) دانست، ایام محرم سال ۴۲ هر شب به دید و بازدید هیات‌های عزاداری در محله‌های قم می‌رفت، و روزها دستجات عزاداری به منزل امام می‌آمدند، سرانجام به همه دسته‌های عزاداری فرمود: «وعده ما روز عاشورا در مدرسه فیضیه»، در این روز بود که امام در سخنرانی خود برای اولین بار شخص شاه را هدف قرار داد و شاه را از وابستگی به آمریکا و اسرائیل بر حذر داشت.

این سخنرانی، نهضت ۱۵ خرداد را در عاشورای حسینی (ع) به دنبال داشت، امام می‌فرمود: «انتظار فرج از نیمه خرداد کشم».

## جوی خون در خیابان تهران

پس از سخنرانی کوبنده عاشورای امام در مدرسه فیضیه که منجر به دستگیری ایشان شد، عزاداران حسینی (ع) با همان دسته‌های عزاداری و پرچم‌های عاشورا، حماسه جاویدان ۱۵ خرداد را آفریدند، و در صحن اتابکی حرم حضرت معصومه (س) با فریادهای «یا مرگ یا خمینی» لرزه برانداز رژیم انداختند و با تظاهرات در خیابان‌های قم و درگیری با کماندوهای مسلح رژیم در تهران، صدها شهید و مجروح را تقدیم حسین زمان خود نمودند که نویسنده در خیابان تهران، «امام خمینی فعلی قم» شاهد راه افتادن جوی خون بود، آب و خون در هم آمیخته بود و موج کف آلود خون، دل هر بیننده را به درد می‌آورد.

## اگر ایمان در ثریا باشد، ایرانیان به آن دست می‌یابند

رمز پیروزی ملت مسلمان ایران بر طاغوت و ابرقدرت‌های استثمارگر، ایمان و شهادت طلبی آنان بود که پیامبرگرمی اسلام (ص) و قرآن مجید به آن اشاره کرده‌اند، در آیه ۳۸ سوره محمد (ص) خطاب به اعراب آمده است: «... وَإِنْ تَوَلَّوْا يَسْتَبَدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُونُوا أُمَّتَ لَكُمْ» «اگر شما به اسلام پشت کنید، خداوند قومی را جایگزین شما می‌کند که مانند شما نباشد»

عبد العزیز بن عبد عین ابی هریره، قال: كنا جلوسا عند النبي صلى الله عليه وسلم فأنزلت عليه سورة الجمعة و آخرين منهم لَمَّا يَلْحَقُوا بِهِمْ قَالُوا: من هم يا رسول الله؟ فلم يراجعهم حتى سئل ثلاثا، و فينا سلمان

الفارسی فوضع رسول الله صلى الله عليه و سلم يده على سلمان الفارسي ثم قال: «لو كان الإيمان عند الثريا لئاله رجال- أو رجل- من هؤلاء» و رواه مسلم و الترمذی و النسائي و ابن أبي حاتم و ابن جرير من طرق، عن ثور بن زيد الديلي عن سالم أبي الغيث عن أبي هريرة به تفسير قرآن العظيم ابوهريره در تفسير این آیه می‌گوید: جمعی از یاران رسول خدا (ص) گفتند یا رسول الله (ص) این قوم که خداوند در کتابش از آنان یاد کرده است، کیانند؟ سلمان کنار پیامبر بود، حضرت دست روی زانوی سلمان زده و فرمودند: این مرد و قوم او هستند، اگر ایمان در ستاره ثریا باشد، مردانی از فارس به آن دست یابند. (ج ۸ ص ۴۲۵ تفسیر صافی ج ۵ ص ۱۷۳ - مجمع البیان ج ۱۰ ص ۴۲۹)

رهبر کبیر انقلاب برای این که مردم مسلمان ایران را از هر نوع وابستگی به قدرت‌های بیگانه و استثمارگر بر حذر دارد، همواره در سخنان خود می‌فرمود: «آمریکا از شوروی بدتر، شوروی از آمریکا بدتر، انگلیس از هر دو بدتر است»

## مردانی از قم چون پاره‌های فولاد

این همان مصداق حدیث شریفی است که از امام موسی بن جعفر (ع) در توصیف قیام حق طلبانه امام خمینی (ره) از شهر خون و قیام «قم» و یارانش که به پاره‌های فولاد از آنان یاد شده است، وارد شده است.

« عَنْ عَلِيِّ بْنِ عِيسَى عَنْ أَيُّوبَ بْنِ يَحْيَى الْجَنْدَلِيِّ عَنْ أَبِي الْحَسَنِ الْأَوَّلِ (ع) قَالَ قَالَ رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ قَمٍّ يَدْعُو النَّاسَ إِلَى الْحَقِّ يَجْتَمِعُ مَعَهُ قَوْمٌ كَزُبُرِ الْحَدِيدِ لَا تَرَاهُمْ الرِّيحَ الْعَوَاصِفُ وَ لَا يَمْلُونَ مِنَ الْحَرِّ وَ لَا يَجْبُونَ وَ عَلَى اللَّهِ يَتَوَكَّلُونَ وَ الْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ.» بحار الانوار، ج ۵۷، ص ۲۱۶، باب ۳۶

علی بن عیسی از ایوب بن یحیی از امام موسی بن جعفر (ع) روایت می‌کند که آن حضرت فرمودند: مردی از اهل قم مردم را به سوی حق دعوت می‌کند و قومی گرداگرد او جمع می‌شوند به صلابت پاره‌های فولاد،

تند بادهای آنان را نمی‌سوزاند و از جنگ خسته نمی‌شوند و ترس به خود راه نمی‌دهند و بر خدا توکل می‌کنند و سرانجام، پیروزی از آن متقین است.

## قیام مردمی حق طلب از مشرق زمین

این جماعات همانایی هستند که امام باقر (ع) در وصفشان فرموده است: (عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ أَنَّهُ قَالَ قَالَ كُنِّي بِقَوْمٍ قَدْ خَرَجُوا بِالْمَشْرِقِ يَطْلُبُونَ الْحَقَّ فَلَا يُعْطَوْنَ ثُمَّ يَطْلُبُونَهُ فَلَا يُعْطَوْنَ فَإِذَا رَأَوْا ذَلِكَ وَضَعُوا سُيُوفَهُمْ عَلَى عَوَاتِقِهِمْ فَيُعْطُونَ مَا سَأَلُوهُ فَلَا يَقْبَلُونَهُ حَتَّى يَقُومُوا وَ لَا يَدْفَعُونَهَا إِلَّا إِلَى صَاحِبِكُمْ فِتْلَاهُمْ شُهَدَاءُ أَمَا إِنِّي لَوِ أَدْرَكْتُ ذَلِكَ لَأَسْتَقْبَيْتُ نَفْسِي لِصَاحِبِ هَذَا الْأُمَّةِ غَيْبَتِ نِعْمَانِي، ج ۵۰، ص ۲۷۳

«گویا من قومی را می‌بینم که از مشرق زمین خروج کرده، حق خود را می‌طلبند، ولی به آنان نمی‌دهند، دیگر باره حق خود را می‌خواهند و به آنان نمی‌دهند، وقتی چنین دیدند سلاح خود را بر دوش نهاده آنگاه حق آنان را می‌دهند، ولی آنان نمی‌پذیرند تا این که قیام کنند و این حکومت را به جز صاحبشان به کسی تحویل نخواهند داد و اینان کشته‌هایشان شهیدند.»

## نکات قابل توجه در این روایات

درسست همانگونه که در مراحل انقلاب اسلامی ایران دیدیم، مردم یک بار در ۱۵ خرداد ۴۲ خواهان آزادی و استقلال و حکومت اسلامی شدند، ولی به آنان ندادند، باز در آستانه پیروزی انقلاب حق خود را مطالبه نمودند، باز هم به آنان ندادند و فریادشان را نشنیدند، اما آن گاه که دست به سلاح و تظاهرات میلیونی زدند و به خیابان‌ها ریختند و حکومت نظامی را شکستند، شاه مخلوع در تلویزیون ظاهر شد و گفت: من صدای شما را شنیدم آن چه شما می‌خواهید حقان است.

او با تغییر در دولت و آزادی زندانیان، خواست حق مردم را قانع کند، اما مردم از او نپذیرفتند و با ادامه تظاهرات شاه را فراری دادند و با آمدن امام خمینی (ره) به میهن اسلامی به حق خود رسیدند، بنابراین همانگونه که امام باقر (ع) فرموده‌اند، دشمن با هیچ توطئه و کودتا و فتنه‌ای نمی‌تواند این حکومت را از مردم بگیرد، ملت عزیز ایران با زمینه‌سازی برای قیام جهانی حضرت مهدی (عج) نظام اسلامی را تحویل صاحب اصلی خود خواهند داد.

## قومی در مشرق، زمینه ساز حکومت

**حضرت مهدی (عج) هستند**

رسول اکرم (ص) در یک پیشگویی از خیزش حق طلبانه ملت مسلمان ایران و به دنبال آن با الگو گرفتن دیگر ملت‌ها از انقلاب ایران، زمینه‌سازی حکومت جهانی حضرت مهدی (عج) را نوید می‌دهند.

البَابُ الْخَامِسُ فِي ذِكْرِ نُصْرَةِ أَهْلِ الْمَشْرِقِ لِلْمَهْدِيِّ عَ عَنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْحَارِثِ بْنِ رَجْزِ الزُّبَيْدِيِّ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ص يَخْرُجُ أَنَا مِنْ الْمَشْرِقِ فَيُوطِنُونَ لِلْمَهْدِيِّ يَعْنِي سُلْطَانَهُ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ رَوَاهُ الثَّقَاتُ وَ الْأَثْبَاتُ أَخْرَجَهُ الْحَافِظُ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ بَنُ مَاجَةَ الْقَزْوِينِيُّ فِي سُنَّتِهِ (بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۸۷)

زیبیدی گوید: رسول خدا (ص) فرمودند: مردمی از مشرق زمین، قیام کنند و زمینه را برای مهدی (عج) فراهم کنند؛ «یعنی زمینه حکومت را برای او فراهم سازند» و این حدیث حسن و صحیح است و راویان موثقی آن را نقل کرده‌اند، و حافظ ابو عبدالله بن ماجه قزوینی نیز در کتاب سنن خود آن را آورده است.

**شباهت حوادث مصر، تونس، اردن و یمن به انقلاب اسلامی ایران**

امروزه در مصر و تونس و یمن و اردن شاهد انقلاب‌هایی شبیه انقلاب اسلامی ایران و الگو گرفتن از آن هستیم، ملت مصر یک بار در دوران انور سادات پیاختستند و با سرنگونی او و ریختن به خیابان‌ها، خواستار استقلال و آزادی و حقوق خود شدند، اما چون با تمام قدرت و با سلاح و تظاهرات میلیونی به میدان نیامده بودند حاضر نشدند حق آنان را بدهند، این بار که با تظاهرات میلیونی و با تمام توان و با دادن جان خود، آمده‌اند، صدای آنان به گوش جهانیان و طاغوت مصر رسیده و حاضر است حق آنان را بدهد، اما مردم فریب تغییرات سطحی و اصلاحات فریبنده و دروغین آنان را نمی‌خورند، تا با قیام خود، به آنچه می‌خواهند تمام و کمال دست یابند، ملت تونس و یمن و اردن نیز وضعیتی مشابه مصر دارند، انتظار می‌رود حال که دست به تظاهرات میلیونی زده‌اند، و دولت‌هایشان حاضر به کناره‌گیری از قدرت و تغییر دولت و کابینه شده‌اند، به قیام و تظاهرات خود تا رسیدن به نتیجه مطلوب ادامه دهند.

**کشته‌های انقلاب مصر و کشورهای**

**اسلامی شهیدند**

در آینده‌ای نه چندان دور، نوبت الجزایر، لیبی، عربستان و کشورهای حاشیه خلیج است، تا راهی که انقلاب اسلامی ایران و ملت‌های منطقه در پیش گرفته‌اند را ببینند، و دست ابرقدرت‌های استثمارگر و ظالم را از سرنوشت و منابع اقتصادی خود کوتاه کنند. اگر جوانان سلحشور و آزاد مردان، مسلمان قیام کنند و هدفشان برقراری عدل و کوتاه کردن دست چپاولگران و آزادی کشورشان از سلطه کفر جهانی باشد، همان گونه که امام باقر (ع) در بیان خود فرمود: مردم مشرق زمین، زمینه‌ساز حکومت جهانی حضرت مهدی (عج) و موعود ملل جهان بوده، (قتلاهم شهداء) کشته‌هایشان شهید است.

همان گونه که امام خمینی (ره) خطاب به ملت مسلمان مصر گفته بودند: «به خیابان‌ها

بریزند و به حکومت نظامی اعتنا نکنید کشته‌های آنان نیز مانند کشته‌های انقلاب اسلامی ایران شهید هستند» رهنمود ایشان که نایب عام حضرت مهدی (عج) و مرجع تقلید و رهبر مسلمین جهان بودند، مجوزی برای انقلاب و فداکاری در راه نجات سرزمین‌های اسلامی و زمینه‌ساز برقراری حکومت عدل جهانی حضرت مهدی (عج) است.

- هر نوع توطئه براندازی و مشکلی که سر راه این انقلاب ایجاد شده، از ناحیه حضرت صاحب‌الزمان (عج) بر طرف شده و ذرات جماد و نبات و شن ریزه‌های طبس و طوفان آن صحرا که هواپیماها و هلی‌کوپترهای آمریکایی را در هم کوبید، چیزی جز عنایت الهی و توجهات امام عصر (عج) نبوده است

**عنایات حضرت مهدی (عج) به انقلاب**

**اسلامی**

از آنجا که انقلاب شکوهمند اسلامی، مورد تایید رسول خدا و اهل‌بیت (ع) گرامی آن حضرت می‌باشد، آثار عنایت خداوند و پیامبر را در کشف و خنثی شدن کودتای نوژه، و توطئه‌های گوناگون و حادثه معجزه آسای طبس می‌توان دید و باور داشت: همان‌گونه که از ناحیه مقدسه از حضرت مهدی (عج) رسیده است که فرمودند: (...إِنَّا غَيْرُ مُهْمَلِينَ لِمُرَاعَاتِكُمْ وَلَا نَاسِينَ لِذِكْرِكُمْ وَ لَوْ لَا ذَلِكَ لَنَزَلَ بِكُمْ الْأَوَاءُ وَ اصْطَلَمَكُمُ الْأَعْدَاءُ...) (احتجاج طبرسی ج ۲، ص ۴۹۵.

(... ما نسبت به شما بی‌توجه نیستیم و شما را فراموش نمی‌کنیم و اگر چنین نبود، بلاها بر شما نازل می‌شد، و دشمنان، شما را ریشه کن می‌نمودند...)

بنابراین هر نوع توطئه براندازی و مشکلی که سر راه این انقلاب ایجاد شده، از ناحیه حضرت صاحب‌الزمان (عج) بر طرف شده و ذرات جماد و نبات و شن ریزه‌های طبس و طوفان آن صحرا که هواپیماها و هلی‌کوپترهای آمریکایی را در هم کوبید، چیزی جز عنایت الهی و توجهات امام عصر (عج) نبوده است.

**خاطره‌ای از مرحوم آیت الله بهاء‌الدینی**

حجت‌الاسلام شیخ حسین کاشانی در شرح حال مرحوم آیت الله بهاء‌الدینی (ره)، از زبان آن مرجع فقید می‌نویسد؛ معظم له تعریف کردند، با جمعی از فضلا و علمای حوزه علمیه قم در مورد پیشبرد نهضت، جلساتی داشتیم، چون مامورن ساواک در تعقیب ما بودند و رفت آمدهای ما را کنترل می‌کردند، قرار گذاشتیم جلسات خود را در یکی از باغ‌های اطراف قم برگزار کنیم تا بدور از چشم مامورین جمع شویم و تصمیم‌گیری کنیم، نشانی باغ را به همه دادیم، سر ساعت درمحل حاضر شدیم، در آن باغ یک اتاق کوچک بود که قسمتی از سردر آن چوب و حصیر بود، من که روبروی در ورودی نشسته بودم، سردر و ورودی اطاق توجهم را به خود جلب کرد، دیدم یک عنکبوت از لانه خود بیرون می‌آید، نگاهی می‌کند و بر

می‌گردد، هر وقت کسی وارد می‌شد، می‌آمد نگاهی می‌کرد و بر می‌گشت، تا این که یک نفر مشکوک وارد شد و ما او را نمی‌شناختیم، این بار عنکبوت مثل این که منتظر او بود از همان بالا خودش را رها کرد و پشت گردن آن شخص افتاد و او را گزید و فریاد او بلند شد، او را بلند کردند و لباسش را در آوردند و عنکبوت را کشتند، اما زهر عنکبوت کار خود را کرده بود و شخص مشکوک را کشته بود، وقتی جویا شدیم، معلوم شد این شخص مامور ساواک بوده، هدفش نفوذ در جلسه ما بوده است که مامور الهی مانع کار او شد و او را به سزای عملش رساند،

من متوجه شدم که خداوند از این نهضت حفاظت می‌کند، و این عنکبوت هم با انجام این ماموریت به قیمت مرگ خود از انقلاب حمایت کرده است.

همان گونه که پیش‌بینی شده بود، اکنون به برکت خون‌های پاک شهدای این مرز و بوم، انقلاب اسلامی مانند خورشیدی در دنیا نورافشانی می‌کند و بعد از رحلت جا نسوز خمینی

**کبیر، خلف**

صالح او آیت‌الله العظمی خامنه‌ای پرچم پرافتخار اسلام ناب را به دوش گرفته و انشاءالله با رهبری‌های داهیانة خود آن را به دست مبارک صاحب اصلی آن، حضرت حجت بن الحسن العسکری (عج) خواهد داد.





۴. کاهش نرخ سود سپرده‌های بانکی و انتشار اوراق مشارکت یا گواه سپرده با نرخ‌های بسیار پایین‌تر از نرخ تورم یا نرخ سال‌های گذشته و سرریز شدن منابع اوراق‌های مشارکت و گواه سپرده سررسید شده به بازار ارز و طلا. بسیاری از بانک‌ها و شرکت‌ها در سنوات گذشته گواه سپرده و اوراق مشارکت با نرخ‌های ۱۵ درصد به بالا به صورت روز شمار و قابل بازخرید منتشر کرده بودند. در سررسید این اوراق، اوراق‌هایی با نرخ سود متناظر با سپرده بانکی منتشر شد که چون جذابیت نداشت؛ از سوی مردم و شرکت‌ها خریداری نشد و این منابع عمدتاً به سمت بازارهای دیگر سرریز شد.

۵. افزایش شدید حجم نقدینگی که خود عامل

اوراق مشارکت و گواه سپرده‌های سررسید شده.

۳. ترغیب بانک‌های خصوصی و دولتی به ارائه کارت‌های ارزی برای نگهداری ارز و یا مسافرت‌های خارجی و ترغیب مسافران به استفاده از این کارت‌ها با ابزارهای تشویقی نظیر عدم اخذ کارمزد و نیز قیمت ارز مناسب‌تر. زیرا یکی از مشکلات کنونی ارزی تأمین اسکناس ارزهای خارجی از جمله دلار است که با توجه به این اقدام میزان نیاز به اسکناس برای نگهداری یا مسافرت کاهش می‌یابد.

۴. حذف تخصیص ارز مسافرتی با نرخ مرجع و تخصیص آن با نرخ آزاد (به جز موارد خاص مانند بیماران با تأیید مراکز درمانی یا وزارت بهداشت) برای مسافرانی که از کارت‌های ارزی استفاده می‌نمایند؛ قابلیت تخصیص ارز با نرخ مناسب‌تر (فقط اندکی کمتر از نرخ آزاد) میسر شود.

## ۱۷ راهکار برای

## خروج از نابسامانی

## بازار ارز

۵. هر چند سیاست ارز چند نرخی مورد توصیه نیست و با توجه به زحمات فراوان در گذشته برای گذر از نظام چند نرخی به نظام تک نرخی ارز، ارائه پیشنهاد برای تخصیص ارز با نرخ‌های مختلف پیشنهاد اقتصادی نیست، اما با توجه به وجود بحران در بازار ارز و به منظور کنترل آن و صرفاً تا پایان سال جاری پیشنهاد می‌شود که محدودیت در ثبت سفارش هر نوع کالا با نرخ ارز مرجع اعمال شود. به عبارت دیگر کالاهای لوکس و طلا با نرخ ارز آزاد ثبت سفارش شوند.

۶. کنترل انتظارات در خصوص افزایش نرخ با اتخاذ سیاست‌های مناسب (از جمله موارد فوق) و اطمینان دادن به مردم در خصوص وجود کانال‌ها و منابع مختلف تأمین ارز، علی‌رغم تحریم‌ها و عدم مصاحبه‌های مکرر، پیاپی، متناقض و غیر کارشناسی مقامات مسوول.

۷. توجه به بازار سرمایه و تحریک بازار سهام و نظارت و کنترل بیشتر در این بازار به منظور ایجاد جاذبه برای سرمایه‌گذاری. از آن‌جا که شرکت‌های بزرگ دولتی و شبه دولتی و نهادها و صندوق‌ها بخش بزرگی از بازار سرمایه را در اختیار دارند؛ از طریق این واحدها باید بازار سهام کنترل شود و سیاست کنترلی به گونه‌ای باشد که انگیزه لازم برای سرمایه‌گذاران خرد جهت فعالیت در این بازار فراهم شود.

۸. ایجاد رونق در بازارهای موازی به ویژه بازار مستغلات و مسکن به گونه‌ای که انگیزه سرمایه‌گذاری در این بخش نیز فراهم شود و بخشی از سرمایه‌های مردم به این سمت متوجه شود تا به سمت بازار ارز و طلا.

۹. کنترل افزایش سرمایه شرکت‌های بورسی برای منطقی شدن حجم عرضه و تقاضا در بازار سرمایه کشور.

(ب) میان مدت و بلند مدت

۱. اصلاح مکانیسم نرخ گذاری سود سپرده‌ها و تسهیلات بانکی در راستای آزادسازی نرخ‌های سود

۲. افزایش استقلال بانک مرکزی

۳. جدا کردن وظایف نظارت بر بانک‌ها از بانک مرکزی و ایجاد یک نهاد مستقل برای نظارت بر بانک‌ها و بازار سرمایه و پرداختن بانک مرکزی به دو وظیفه اصلی یعنی کنترل تورم و حفظ ارزش پول ملی

۴. اتخاذ سیاست‌های روشن و پایدار در بازار ارز و به طور کلی بخش پولی اقتصاد و حفظ سیاست ارز تک نرخی مطابق قانون برنامه پنجم توسعه بصورت نظام شناور مدیریت شده

۵. هماهنگی سیاست اجرایی و بیانه‌های مدیریتی مسوولین امر در خصوص بازارهای پول، سرمایه، ارز و طلا

۶. حذف انحصار بانک مرکزی در ضرب سکه‌های طلا و امکان ضرب آن توسط نهادهای دیگر از جمله بانک‌ها و شرکت‌های معتبر زیر نظر صنف مربوطه و نهاد نظارتی خاص

۷. تدوین بازار سکه نقره برای حفظ و کنترل بازار سکه طلا

۸. مدون شدن خرید و فروش و معاملات در بازار سکه به مثابه کالای بادوام

اصلی تورم در همه زمینه‌ها از جمله کاهش ارزش پول ملی می‌باشد. نقدینگی کشور از حدود ۹۲ هزار میلیارد تومان در سال ۸۴ به حدود ۳۳۰ هزار میلیارد تومان در سال جاری رسیده است (حدود ۲۵۹ درصد افزایش و یا متوسط سالانه ۴۳ درصد افزایش).

مجموعه عوامل فوق به عنوان مهم‌ترین عوامل باعث شد تا بازار ارز و سکه با تلاطم مواجه شود؛ و فعالان بازار نیک می‌دانستند که برای حفظ ارزش دارای خود (hedging) بازار سکه بازار مناسبی است چون نرخ سکه هم‌زمان به دو عامل نرخ طلای جهانی و نرخ ارز بستگی دارد و چون انتظارات در خصوص هر دوی این شاخص‌ها به سمت افزایش بود؛ بنابراین بازار سکه از رونق بیشتری برخوردار شد که برخی آن را وجود حباب در بازار سکه قلمداد کردند؛ حال آن‌که این افزایش قیمت سکه ناشی از انتظارات عمومی بود و راهکاری برای حفظ ارزش دارایی و البته برای سفته بازان راهکار کسب درآمد. اما با دخالت در این بازار و اصرار برای کاهش قیمت سکه، منابع از این بازار به سمت بازار ارز سوق یافت و نتیجه افزایش قیمت هر دو کالا (یعنی ارز و سکه) شد.

راهکارها:

راهکارهای پیشنهادی را می‌توان در دو گروه کوتاه مدت و بلند مدت تقسیم بندی کرد و در کوتاه مدت باید نقدینگی جامعه را کاهش داد و اعتماد را به جامعه برگرداند و در بلند مدت نیز سیاست‌های با ثبات پولی و ارزی از مهم‌ترین اقدامات می‌باشد.

(الف) کوتاه مدت

۱. انتشار اوراق مشارکت یا اوراق صکوک به میزان لازم با نرخ سود جذاب و با قابلیت بازفروش قبل از سررسید با همان نرخ و یا تدارک بازار دست دوم کاملاً نقد برای آن. با توجه به افزایش شدید نقدینگی در کشور، لازم که مقامات مسوول در این زمینه به قید فوریت با انتشار اوراق قرضه اسلامی نسبت به جمع آوری این نقدینگی اقدام نمایند. نرخ این اوراق با توجه تورم موجود و انتظارات تورمی باید حداقل تورم را پوشش دهد تا عموم مردم و شرکت‌ها برای حفظ ارزش دارایی و قدرت خرید خود به آن روی آورند. اوراق صکوک منتشر شده در ماه‌های اخیر بیانگر آن است که نرخ حدود ۱۸ درصد می‌تواند برای بازار جذاب باشد.

۲. اجازه انتشار اوراق گواه سپرده یا صکوک به بانک‌ها با نرخ‌های جذاب (حسب توجیه ارائه شده از سوی بانک) با قابلیت بازخرید قبل از سررسید با همان نرخ یا بازار دست دوم کارآمد برای جایگزینی

بازارها از طریق منطقی کردن انتظارات عمومی. قطعاً اعمال سیاست‌های صحیح می‌تواند انتظارات صحیح را شکل بدهد؛ اما ارائه اطلاعات نادرست و یا بیان سیاست‌هایی که هیچ‌گاه به وقوع نمی‌پیوندد؛ بحران بی اعتمادی به مسوولان را به وجود خواهد آورد که برگرداندن اعتماد عمومی و منطقی کردن انتظارات امری دشوار است. هم‌چنین عدم اتخاذ سیاست‌های پولی مناسب در راستای کنترل نقدینگی و تورم می‌تواند سایر سیاست‌ها را خنثی کند.

از جمله سیاست‌های نادرست در ماه‌های اخیر که به این بحران دامن زده است می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

(الف) ورود و دخالت بیش از اندازه در بازار سکه و اعلام سیاست‌هایی در این بازار که هیچ‌گاه به وقوع نپیوست. به عنوان مثال اعلام شد که در صورت لزوم در سوپر مارکت‌ها نیز سکه عرضه خواهد شد، حال آن‌که از عرضه سکه در چند بانک که قبلاً نیز صورت می‌گرفت جلوگیری شد و منحصر به بانک کارگشایی شد و هم اینک سیاست پیش فروش سکه در جریان می‌باشد. از سوی دیگر بانک مرکزی متولی سیاست‌های پولی است حال آن‌که سکه طلا و بازار آن از ابزارهای سیاست پولی نمی‌باشد و از این رو دخالت بانک مرکزی را نمی‌تواند.

(ب) اعلام آمارهای متعدد از ذخایر ارزی کشور و اعلام توان بالای بانک مرکزی در کنترل نرخ ارز و افزایش نرخ ارز پس از این اظهارات و در نتیجه از دست رفتن اعتماد به اظهارات مسوولان در این زمینه.

(ج) افزایش یکباره و قابل توجه نرخ ارز مرجع و کاهش آن پس از حدود یک هفته بدون هیچ‌گونه توجیه منطقی. این اقدام انتظارات تورمی در بازار ارز را بسیار تشدید کرد.

(د) اعلام نظرهای متعدد و بی در پی در خصوص بازار ارز و سکه، در حالی که معمولاً در دنیا مسوولان بانک مرکزی کمتر مصاحبه و اظهار نظر می‌کنند.

۳. وجود مشکل در بازارهای موازی برای سرمایه‌گذاری و یا حفظ ارزش دارایی، نظیر بازار مسکن، بازار سرمایه، بازار پول (سپرده‌های بانکی) و حتی بازار تولید (عدم رونق و سوددهی مناسب بخش‌های تولیدی کوچک و متوسط).

طی ماه‌های اخیر، اقتصاد کشور شاهد بی ثباتی و افزایش شدید قیمت‌ها در دو بازار ارز و سکه و نیز هم‌زمان بی ثباتی به همراه کاهش شاخص در بازار سرمایه بوده است. افزایش یا کاهش نرخ ارز در کشور موافقان و مخالفان خود را دارد و هر کدام با اتکا به جنبه‌ای از اقتصاد و یا نظریات اقتصادی مختلف از دیدگاه خود دفاع می‌نمایند. این نوشتار قصد دفاع از افزایش یا کاهش نرخ ارز را ندارد؛ بلکه بر آن است تا به علل و عوامل بی ثباتی در بازار ارز بپردازد. نکته‌ای که ذکر آن لازم است این است که در سال‌های اخیر اقتصاد کشور هر ساله با تورم روبرو بوده است حال آن‌که نرخ ارز متناسب با نرخ تورم تغییر نداشته است و این به معنای ارزان‌تر شدن کالاهای خارجی برای مردم ما و گران‌تر شدن کالاهای صادراتی ما برای خارجی‌ها و یا سود کمتر صادرکنندگان است. ادامه این موضوع در اقتصاد سال به سال بر تقاضای نرخ ارز افزوده و عرضه آن را کمتر می‌کند. راه اصلی دولت و بانک مرکزی برای حفظ ارزش پول ملی، کنترل تورم است. مهم‌ترین عامل افزایش یکباره قیمت ارز را می‌توان در انتظارات تورمی عموم مردم و تلاش برای حفظ ارزش دارایی (Hedging) خود دانست. مهم‌ترین عوامل شکل ده این انتظارات و انتخاب ارز و سکه برای حفظ ارزش دارایی و سفته بازی را می‌توان در موارد زیر جستجو کرد:

۱. اعلام تشدید تحریم‌ها علیه ایران و شکل گیری انتظارات مردمی در خصوص عدم کارایی بانک مرکزی در مدیریت تحریم‌ها و کنترل بازار ارز و طلا و عدم امکان تأمین ارز مورد نیاز کشور در آینده و در نتیجه اقدام برای هجینگ یا همان فرار از خطر کاهش ارزش دارایی‌ها. این اقدام از یک‌سو توسط عموم مردم برای کسب سود و یا حفظ ارزش دارایی صورت گرفته و از سوی دیگر شرکت‌ها نیز غالباً پرتفوی دارایی‌های نقدی خود را از ریالی به ارزی تبدیل کرده‌اند تا هم ارزش منابع ریالی خود را حفظ نمایند و هم ارز مورد نیاز برای واردات در آینده را با نرخ پایین‌تر تأمین نمایند (چرا که انتظارات به سمت افزایش نرخ ارز است و سیاست کشور در مقابل آینده نرخ ارز مشخص نیست).

۲. عدم استقلال بانک مرکزی و ضعف بانک مرکزی در ارائه سیاست‌های پایدار و کنترل منطقی

باگذشت ۱۰ ماه از سال ۹۰

## روز شمار ایجاد اشتغال در کشور معکوس شد



رئیس جمهور در حالی از وجود منابع عظیم بانکی برای ایجاد اشتغال سخن می گوید که گزارش ها نشان می دهد تنها ۰,۲ درصد تعهدات بانکها برای پرداخت تسهیلات اشتغال پس از گذشت ۹ ماه محقق شده است.

در روزهای اخیر رئیس جمهور در اظهاراتی در جمع مردم ایلام با اشاره به حجم بالای سپرده های بانکی کشور عنوان کرده با حجم موجود سپرده های بانکی در کشور برای ایجاد ۲,۵ میلیون شغل به هیچ وجه کمبود منابع نخواهیم داشت. وی همچنین ایجاد اشتغال گسترده و ریشه کنی بیکاری را از مهمترین برنامه ها و اقدامات برای ساختن کشور دانست. با توجه به اظهارات رئیس جمهور شکی نیست که در کشور سپرده های بانکی از حجم بالایی برخوردار است و قطعاً می تواند این حجم از سرمایه گره گشا و حلال مشکل تامین منابع مالی اشتغال کشور باشد اما سوال اینجاست که با چه کیفیتی و چگونه قرار است این منابع در اختیار اشتغال کشور باشد. چند سوال بی جواب در این خصوص وجود دارد که بهتر است مسئولان دولتی به آن پاسخی شفاف و روشن با توجه به عملکردها در این عرصه بدهند که تاکنون در مواجهه با رسانه ها و نمایندگان افکار عمومی از پاسخگویی به آن طفره می روند.

تاکنون چه میزان از این سپرده های بانکی به ایجاد و توسعه اشتغال اختصاص یافته است؟ آیا تاکنون تعهداتی که بانکهای عامل در کشور پذیرفته بودند محقق شده است؟ سیاست حمایت از تولید و راه اندازی یک کسب و کار با شرایط فعلی چه میزان در اولویت های کاری مدیران بانکی قرار دارد؟ آیا اشتغال در میان آرزوی مدیران برای سودآوری های کلان و رقابت برای ارائه جوایز رنگارنگ به سپرده های مردم جایی دارد و صدها سؤال دیگر که تاکنون بی جواب مانده است.

در اوایل سال جاری در شورای عالی اشتغال مقرر شد بانک مرکزی نزدیک به ۱۳۰ میلیارد تومان از منابع بانکی را به سرمایه گذاری و ایجاد ۲,۵ میلیون شغل اختصاص دهد و همچنین ۲۸ هزار میلیارد تومان مانده تسهیلات زودبازده ها طی سال های گذشته را با استفاده از منابع بانک های عامل پرداخت کند البته در صورتی که زودبازدهی وجود خارجی داشته باشد. در همین راستا معاون توسعه اشتغال وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی طی برآوردی سرانه ایجاد ۱,۱ میلیون شغل را ۱۶۸ هزار

میلیارد تومان ارزیابی کرده بود که البته از طریق بودجه عمرانی دولت، فاینانس، تسهیلات صندوق توسعه ملی و منابع مالی موجود در بازار و بانکها تامین می شود. اما این در حالی است که در سال جهاد اقتصادی دولت با اراده قوی و عزمی راسخ در صدد ایجاد ۲,۵ میلیون شغل است که با توجه به برآورد سرانه ۱,۱ میلیون شغل قطعاً اعتباری بیش از ۱۶۸ هزار میلیارد تومان نیاز است. بنابه دلایلی، مسئولان در بررسی های مجدد در شورای عالی اشتغال مقرر کردند با تعدیل تعهدات و ارقام اعتبارات تخصیصی ۱۳۰ هزار میلیارد تومان به

۴۵ هزار میلیارد و به نقلی دیگر ۵۸ هزار میلیارد تومان در سال جاری کاهش یابد تا با همین میزان اعتبار نیز، دیگر بهانه ای برای بانکها در تامین منابع مورد نیاز توسعه و ایجاد اشتغال کشور وجود نداشته باشد تا مابقی اعتبارات نیز از طریق دیگر منابع تامین شود. اکنون با گذشت ۱۰ ماه از سال روز شمار ایجاد اشتغال معکوس شده و باید شاهد به ثمر نشستن تلاش و همت

مسئولان در این راستا باشیم اما گویا عکس العمل و نوع مواجهه مسئولان با سوال خبرنگاران و رسانه ها در خصوص ارائه گزارش عملکرد اشتغال تلویحا این فکر را به اذهان متبادر می سازد که نتایج دلچسب و قابل قبولی با وجود همه تلاش ها وجود ندارد.

رئیس دبیرخانه شورای عالی اشتغال که به عنوان اتاق فکر فضای کسب و کار و اشتغال کشور عمل می کند عملکرد بانکها را در تسهیلات دهی

ضعیف ارزیابی کرده و از ارائه اخبار جدید در این حوزه خودداری می کند. شیخ الاسلامی در این خصوص معتقد است: در مجموع برنامه های اشتغال زایی با قدرت و قوت دنبال می شود. ماجرای فساد بزرگ بانکی کشور که طی ماه های اخیر همگان را به خود مشغول کرده بود این بار سر از جریان اشتغال زایی درآورد تا جایی که وزیر تعاون، کار و رفاه به نوعی عملکرد ضعیف بانکها را فساد اخیر مالی نسبت می دهد تا بهانه خوبی برای بانکها در عدم حمایت از اشتغال باشد. وی عنوان می کند: به خاطر اختلال و

اشکال در اجرای اخیر تخلفات بانکی یک مقدار سیاست های انقباضی و انفعالی به بانکها مستولی شده و تسهیلات اشتغال متکی به منابع بانکی در ماه های اخیر دچار وقفه شد.

در همین راستا که مسئولان دولتی از ارائه آمارهای نه چندان رضایت بخش بانکها پرهیز می کنند یک عضو شورای عالی اشتغال طی هفته های گذشته از پرداخت تنها ۹۹۲ میلیارد تومان تسهیلات توسط بانکها به ایجاد اشتغال در گزارش های ارائه شده به این شورا خبر داده بود. وی همچنین عنوان کرده بود بخشی از تعهدات تا پایان بهمن ماه و باقی مانده آن تا پایان سال جاری پرداخت خواهد شد. در صورتی که تعهد بانکها را ۴۵ هزار میلیارد تومان در نظر بگیریم با توجه به پرداخت ۹۹۲ هزار میلیارد تومان تنها نزدیک به ۰,۲ درصد اعتبارات پرداخت شده است. همچنین طبق گزارش نمایندگان مجلس از ۳۵ هزار میلیارد تومان بودجه عمرانی دولت در سال جاری طی هفت ماه گذشته نزدیک به ۹ هزار و ۸۷۰ میلیارد تومان به طرح ها و برنامه ها بودجه اختصاص یافته و با توجه به نقش و سهم بخش ساخت و ساز و عمران در ایجاد اشتغال، اعتبار هزینه شده نمی تواند مطلوب و مطابق با سیاست و رویکرد دولت در رفع معضل بیکاری باشد. در حالی که کمتر از ۸۰ روز به پایان سال مانده و عملاً با توجه به حسابرسی و بسته شدن پرونده پرداخت تسهیلات در ماه پایانی سال ۵۰ روز فرصت مانده تا ارقام در نظر گرفته شده محقق شود. با فرض اینکه کل تعهدات نیز توسط بانکها عملیاتی شده و بودجه عمرانی و نیز منابع صندوق توسعه ملی صرف ایجاد شغل شود آیا در دو ماه باقی مانده سال جاری امکان رسیدن به عدد ۲,۵

میلیون شغل برای دولت امکان پذیر است؟

نیم نگاه

## تقسیم بدهی واحدهای تولیدی در هاله های از ابهام

درحالی که رئیس کل بانک مرکزی تاکنون بارها از بخشش جرایم بدهی های بانکی بخش صنعت و تقسیم آن تا سقف پنج سال خبر داده، فعالان صنعتی اعلام می کنند که بخشنامه مربوط به بخشش جرایم بدهی های بانکی تاکنون دستکم در برخی از استانها اجرا نشده است.

بانک مرکزی طی بخشنامه ای در ۲۸ تیر ماه سال جاری به کلیه بانکهای دولتی، غیردولتی و موسسات اعتباری اعلام کرد، به استناد ماده ۲۸ قانون بودجه سال ۱۳۹۰، نسبت به بخشودگی جرائم معوقات بانکی و تقسیم اصل بدهی واحدهای تولیدی اقدام کنند. ماده ۲۸ قانون بودجه سال ۱۳۹۰ به منظور حمایت از تولید و اشتغال، به بانکها و موسسات اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی اجازه داده با تایید هیات مدیره بانکها و موسسات اعتباری مذکور، اصل و سود تسهیلات سررسید شده و معوقه واحدهای تولیدی صنعتی، معدنی و کشاورزی را که در بازپرداخت بدهی های خود دچار مشکل شده اند، برای یکبار تا پنج سال تقسیم و از سرفصل مطالبات سررسید گذشته و معوق خارج کنند. بر همین اساس و با توجه به توافق انجام شده در جلسه مشترک اعضای شورای مرکزی شبکه خانه های صنعت و معدن ایران با رئیس بانک مرکزی، واحدهای صنعتی و معدنی که دارای بدهی معوق بوده، می توانند از سه مزیت استمهال معوقات حتی الامکان بدون پیش پرداخت، اعمال بخشودگی جرایم همزمان با استمهال و قرارداد جدید و تقسیم کل معوقات به مدت پنج سال برخوردار شوند. با این وجود برخی فعالان صنعتی عنوان کرده اند که بخشنامه بانک مرکزی در برخی استانها اجرایی نشده است.

محمدرضا مرتضوی، رئیس خانه صنعت و معدن تهران با اشاره به اجرایی نشدن بخشنامه بانک مرکزی گفت: به نظر می رسد شعبه های بانکها در تعداد زیادی از استانهای کشور هیچ ارزشی برای بخشنامه ها و مصوبات بانک مرکزی قائل نیستند و کنترل امور نیز از دست مسئولان بانک مرکزی خارج شده است.

پیشتر محسن شرکا، دبیرکل خانه صنعت و معدن نیز با انتقاد از اجرایی نشدن مصوبه بانک مرکزی درباره تقسیم بدهی واحدهای تولیدی گفته بود: بخشنامه بانک مرکزی در ۲۸ مرداد ماه امسال برای اجرا ابلاغ شد، اما هنوز برخی استانها اعلام می کنند که این بخشنامه به آنها نرسیده است.

وی همچنین با یادآوری این که طرح تحول اقتصادی دارای هفت محور است، عنوان کرد: چرا غیر از بخش هدفمندی یارانه ها اصلاح نظام بانکی و مالیاتی پیگیری جدی نشده است؟

بر اساس این گزارش وزارت صنعت، معدن و تجارت یا بانک مرکزی تاکنون به صورت رسمی آماری را درباره تعداد واحدهای صنعتی و تولیدی دارای بدهی معوق منتشر نکرده اند، اما با توجه به این که بانک مرکزی در مورد هر موضوع ساده ای بخشنامه صادر نمی کند، به نظر می رسد تعداد واحدهای تولیدی دارای بدهی معوق در کشور بسیار زیاد باشد که سیستم بانکی را مجبور کرده چاره ای برای این مشکل بیندیشد.

# سرنوشت صنایع ایران پس از الحاق به WTO

یادداشت

## شرط موفقیت وزارت صنعت، معدن و تجارت چیست؟

محمود اسلامیان\*

ادغام وزارتخانه های اقتصادی موضوع چندین تازه ای به شمار نمی آید و حتی پیش از ادغام های اخیر در این بخش، به دفعات چه از سوی مسئولان دولتی و چه از جانب فعالان بخش خصوصی این موضوع مورد تاکید قرار گرفته بود. بیشترین موضوع ادغام وزارتخانه های اقتصادی هم بی تردید به ادغام دو وزارتخانه صنایع و معادن و بازرگانی ارتباط پیدا کرده است.

حدود سه سال و نیم پیش و در واپسین روزهای تیر بود که ادغام وزارتخانه های بازرگانی و صنایع و معادن به اصلی ترین سوژه گفت و گوهای فعالان بخش خصوصی و مدیران دولتی بدل شد به طوری که همان زمان بسیاری گمانه زنی کردند پس از مدتی حرف و حدیث ترکیب «وزارت صنایع و معادن و بازرگانی» شکل خواهد گرفت. در نهایت رویای ادغام وزارتخانه های بازرگانی و صنایع و معادن تحقق پیدا کرد. در همین رابطه باید گفت که موضوع چابک سازی دولت طی سالیان گذشته همواره مورد تاکید بوده است. یک مساله جدی که در بودجه سال های اخیر به چشم می آید، مساله هزینه های دولت است. آنچه از آمار و ارقام مشاهده می شود این است که به طور مرتب هزینه های دولت طی سال های گذشته افزایش پیدا کرده است. در این شرایط دولت مجبور است پول بیشتری چاپ کند که این اقدام به شدت در بالا رفتن تورم اثر دارد.

تورم هم در هزینه های خانوار، موضوع قابل تاکید است. از سوی دیگر عامل تورم در ایجاد رکود تولید اثر دارد و قدرت رقابتی ما را با سایر رقبا کاهش می دهد. بر همین اساس می توانیم بگوییم بخش خصوصی از هر اقدامی که هزینه های تولید را کم کند دفاع می کند و چنین اقدامی را مثبت ارزیابی می کند.

اما در رابطه با ادغام وزارتخانه های بازرگانی و صنایع به طور کلی موضوع مصرف در سرفصل فعالیت های وزارت بازرگانی قرار می گیرد و مساله تولید هم در وزارت صنایع و معادن مورد توجه قرار می گیرد. این دو مساله یکسری تضارب هایی با هم دارند و باید در نقطه ای به تعادل برسند. به طور مثال در رابطه با موضوع تعرفه، وزارت بازرگانی تمایل داشت تعرفه واردات کاهش پیدا کند و در مقابل وزارت صنایع به منظور حمایت از تولید داخلی از تعرفه بالا حمایت می کرد. از این موارد به وفور یافت می شد اما در حال حاضر با ادغامی که صورت گرفته است سبب شده تمامی موارد تولید و مصرف در یک نهاد مورد توجه قرار بگیرد. از این جهت اتفاقا فعالان بخش خصوصی به جمع بندی رسیدند این ادغام موثر است.

قطعا این ادغام زمانی موثر خواهد بود که شرط هایی برای آن اجرا شود. در دو وزارتخانه بازرگانی و صنایع و معادن سازمان های بسیاری وجود داشت که تصدی آن بر عهده دولت است و در عرصه اقتصاد کشور همپای بخش خصوصی حضور دارند.

به اعتقاد ما این ادغام موفق خواهد شد در صورتیکه وزارتخانه جدید صنعت، معدن و تجارت به سوی کاهش تصدی گری پیش برود. یعنی اداره این سازمان ها و شرکت ها کاهش پیدا کند و آنها را واگذار کنند. البته نه واگذاری به شکلی که سال های اخیر صورت گرفته است.

\*خزانه دار اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران

منظور جلوگیری از کاهش نرخ حقیقی ضروری به نظر می رسد.

بهبود محیط کسب و کار مقدم بر خصوصی سازی

از سوی دیگر مسعود نیلی، رئیس دانشکده اقتصاد و مدیریت دانشگاه شهید شریف نیز گفت: بهبود محیط کسب و کار مانند هواسا، اگر هوا ناسالم باشد، بیماری در جامعه افزایش می یابد. اما اگر هوا سالم باشد، بازهم بیماری وجود دارد، اما این بار کسی به دلیل آلودگی هوا بیمار نمی شود. وی تاکید کرد: متأسفانه از سال ۱۳۸۶ به بعد آمار اقتصادی کشور به روز نشده و اگر این روند ادامه پیدا کند، تحقیقات و پژوهش های ما در دو سال آینده غیرقابل ارائه به مجامع بین المللی خواهند بود.

از سوی دیگر بحث الحاق ایران به سازمان

تجارت در حالی مطرح می شود که هم اکنون بسیاری از صنایع کشور به ویژه صنعت خودروسازی از چتر حمایتی تعرفه ای برخوردارند که معلوم نیست با برداشته شدن این چتر چه اتفاقی برای این صنایع رخ می دهد. وزارت صنایع معادن سابق و وزارت تازه تاسیس صنعت، معدن و تجارت تاکنون گزارش جامعی را درباره میزان تاثیرپذیری صنایع مختلف کشور در صورت حذف تعرفه های واردات منتشر نکرده اند، اما آنچه که واضح است، این است که حذف تعرفه واردات عملا باعث حذف برخی از صنایع کلیدی کشور می شود.

### تناقضات تعرفه های در WTO

نکته جالب اینجاست که به نظر می رسد حتی با پیوستن به سازمان جهانی تجارت بحث حذف تعرفه های واردات نیز چندان جدی نخواهد بود، به طوری که چین که خود عضو سازمان جهانی تجارت است، اخیرا تعرفه واردات خودرو را به این کشور افزایش داد. اگرچه پیشتر آمریکا نیز تعرفه واردات لاستیک های چینی را به این کشور بالا برده بود. به این ترتیب می توان نتیجه گرفت که پیوستن به سازمان جهانی تجارت چندان هم باعث بسته شدن دست بخشهای صنعتی کشورهای عضو نشده است. باید دید آیا ایران هم برای پیوستن به سازمان جهانی تجارت شروطی مانند حفظ تعرفه واردات برخی کالاهای صنعتی را خواهد گذاشت یا خیر؟

مسئولان وزارت صنعت، معدن و تجارت درحالی از آمادگی

بخش صنعت و معدن ایران برای پیوستن به سازمان جهانی تجارت (WTO) خبر می دهند که کارشناسان اقتصادی وضعیت رقابت پذیری اقتصاد کشور را نامطلوب ارزیابی می کنند.

ایران سالهاست که برای پیوستن به سازمان جهانی تجارت تلاش می کند و در همین راستا اخیرا قائم مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت در امور کسب و کار در سفری که به مقر سازمان جهانی تجارت در ژنو سوئیس داشت، از آمادگی ایران برای حضور فعال در اقتصاد جهانی خبر داد. مسعود موحدی همچنین اعلام کرد که ایران به سوالات اعضای سازمان درباره رژیم تجاری خود پاسخ داده و انتظار دارد مذكرات الحاق در چارچوب کاری آغاز شود.

پیش از این نیز مهدی غضنفری، وزیر صنعت،

معدن و تجارت در پاسخ به این سوال که آیا با پیوستن

ایران به سازمان جهانی تجارت، صنایع کشور آسیب نخواهند دید؟

عنوان کرد: روند پیوستن به سازمان جهانی تجارت برخلاف حکمت، مصلحت و عزت کشور نبوده و تاکنون چنین خدشه ای به روند الحاق وارد نبوده است. وی در عین حال تاکید کرد: در صورتی که الحاق ایران به سازمان جهانی تجارت هر یک از سه اصل فوق را خدشه دار کند، موضوع الحاق منتهی خواهد شد.

### رتبه رقابت پذیری اقتصاد ایران در جهان

این اظهارات درحالی مطرح می شود که ایران در تازه ترین رده بندی منتشر شده از سوی مجمع جهانی اقتصاد از نظر شاخص رقابت پذیری جهانی با هفت پله صعود نسبت به رده بندی قبلی به رتبه ۶۲ در بین ۱۴۲ کشور جهان دست پیدا کرد. از سوی دیگر کارشناسان اقتصادی اعتقاد دارند که وضعیت رقابت پذیری اقتصاد ایران چندان مطلوب نیست.

حسن درگاهی، استاد اقتصاد کلان دانشگاه صنعتی شریف اخیرا در نشست گفت: کنترل قیمت ها و ایجاد محیط رانت باعث می شود که بنگاه ها فارغ از هرگونه دغدغه مانند افزایش توان رقابت پذیری خود به تولید محصولات کم کیفیت و گران نسبت به تولیدات خارجی ادامه دهند. وی تصریح کرد: تثبیت نرخ رسمی ارزی در فضای تورمی کشور بهره وری صنعت را کاهش می دهد. بنابراین اجرای سیاستهای ضد تورمی به همراه واقعی کردن نرخ ارز اسمی به

## هشدار وزیر صنعت، معدن و تجارت به بانک مرکزی



وزیر صنعت، معدن و تجارت خواستار تک نرخی شدن ارز در بازار شد و گفت: نظام چند نرخی که هم اکنون در بازار اعمال می شود، تبعات منفی به دنبال خواهد داشت.

مهدی غضنفری در همایش بررسی روند پیشرفت مصوبات اخیر دولت در پیشگیری از مبارزه با قاچاق کالا و ارز گفت: رسیدگی به بحث قاچاق پس از ادغام وزارت بازرگانی و صنعت و معدن برابمان اهمیت بسیاری یافته است و این پدیده باید به درستی مدیریت شود. وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه این وزارتخانه از ناحیه پدیده قاچاق در بحث تولید و توزیع، آسیبهای جدی را می بیند گفت: با ورود کالاهای غیر ایرانی، تولید کنندگان آسیب جدی می بینند. در عین حال ذینفع دوم ما یعنی مصرف کنندگان خواستار رعایت حقوق خود هستند. وزیر صنعت، معدن و تجارت با انتقاد از نظام چند نرخی ارز که در حال حاضر در بازار حاکم شده است، گفت: ارز در حال حاضر دچار مشکلاتی چند نرخی شده است که امیدواریم بانک مرکزی هر چه سریعتر سیستم

تک نرخی که قبلا در بازار حاکم بود را فعال کند، چون اگر غیر از این باشد تبعات بسیاری را برای ما به همراه خواهد داشت. وی ادامه داد: در شرایطی که باید منابع ارزیمان را مدیریت کنیم، بخشی از ارز کشور خارج می شود و

همین امر دست دولت را برای مدیریت ارزی می بندد، زیرا باعث کمبود ارز در بازار شده و دولت مجبور می شود که ارز بیشتری را وارد بازار کند. غضنفری در بخش دیگری از سخنان خود به آثار ممنوعیت ها و محدودیت هایی که در بحث تعرفه ها اعمال می شود، اشاره کرد و تصریح کرد: بحث مجوزها بیشترین سختی در کار تجارت و بروکراسی تجاری را به همراه دارد و باعث سختی کارها می شود، در عین حال باعث می شود که کسانی که به دنبال اخذ مجوزها هستند به سراغ راههای غیر رسمی بروند. وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: بر اساس برآوردهای سازمان بین المللی کار، هر یک میلیارد دلار قاچاق ارز باعث از بین رفتن ۱۰۰ هزار شغل می شود. به گفته وی از سال ۸۴ تا نیمه اول سال جاری اصناف چهارهزار مورد بازرسی در زمینه قاچاق انجام داده اند که منجر به کشف ۵۱۰ میلیارد ریال قاچاق شده است. وی از اجرایی شدن کد رهگیری خبر داد و گفت: کد دو بعدی نیز اجرایی می شود و مبارزه در سطح عرضه انجام خواهد شد.





## ۷ رویداد خبرساز دنیای فناوری در سال ۲۰۱۲



**تهرانی‌ها امسال فقط ۲ روز هوای پاک تنفس کردند**  
بر اساس گزارش شرکت کنترل کیفیت هوای تهران در ۹ ماهه ابتدایی سال ۹۰ تهرانی‌ها فقط دو روز هوای پاک تنفس کردند و این در حالی است که در همین مدت مردم تهران ۱۶۹ روز هوای ناسالم را استنشاق کردند که از این میان سه روز وضع هوا بسیار ناسالم بود. بنا بر این گزارش تعداد روزهای پاک در روندی نزولی از ۱۹ روز در سال ۸۸ و ۱۴ روز در سال ۸۹ به دو روز در سال ۹۰ کاهش پیدا کرد و در مقابل، تعداد روزهای ناسالم نیز در روندی صعودی از ۳۵ روز در سال ۸۸ و ۶۳ روز در سال ۸۹ به ۱۶۹ روز در سال ۹۰ افزایش پیدا کرده است.

**فروش معادن متروکه تهران**  
وزارت صنعت، معدن و تجارت در راستای اخذ مجوز فروش اموال و دارایی‌های خود، اکنون تصمیم گرفته است تا معادن متروکه و فاقد بهره‌برداری خود در استان تهران را به مزایده بگذارد. وزارت صنعت، معدن و تجارت پس از اخذ مجوز فروش دو هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان از اموال و دارایی‌های خود برای پرداخت بدهی‌ها و معوقات، این بار به سراغ فروش معادن متروکه و پروانه بهره‌برداری از معادن در تهران رفته است و درگام اول قرار است که ۱۰ محدوده اکتشافی دارای پروانه اکتشاف را از طریق مزایده به فروش رساند.

**پیگیری مجلس برای رفع ممنوعیت بازگشایی LC های ریالی**  
نایب رییس کمیسیون اقتصادی مجلس گفت: کمیسیون اقتصادی و چند کمیسیون دیگر مجلس شورای اسلامی پی‌گیر حل ممنوعیت بازگشایی LC های ریالی هستند. پیمان فروزش گفت: نامه‌ای با امضای تعدادی از روسای کمیسیون‌ها به وزیر امور اقتصادی و دارایی داده شده است تا مساله توقف صدور LC های ریالی را بررسی و ممنوعیت آن را رفع کند. رییس کمیته تحقیق و تفحص از سیستم بانکی با اشاره به این‌که باید در مورد بازگشایی LC های ریالی تجدیدنظر شود، گفت: باید در این مورد به واقعیت‌ها و ارایه اسناد معتبر توجه شود. نماینده زابل در مجلس تاکید کرد: عدم بازگشایی LC های ریالی رافع کار نیست، در مجلس این موضوع را پی‌گیری می‌کنیم که مشکل سریع‌تر برطرف شود. فروزش ادامه داد: در این مورد باید ضابطه‌های لازم هم به وجود بیاید. یعنی اسناد معتبر باشد، خرید حتما انجام شده و اجناس در گمرک باشند. فروزش ابراز امیدواری کرد بازگشایی LC های ریالی از اوایل بهمن ماه از سر گرفته شود.

رقبا عقب افتاده اند در شرق آسیا، برخی کشورهای اروپای غربی و همین‌طور آمریکا گام‌های عملی زیادی در این زمینه برداشته شده است.

**احیای RIM و نوکیا**  
در حالی که سال ۲۰۱۱ سال تلخی برای دو پیشکسوت دنیای تلفن همراه یعنی نوکیا و RIM بود، پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد این دو غول خسته در سال ۲۰۱۲ نفسی تازه کرده و با قدرت بیشتر در عرصه رقابت حاضر می‌شوند. این دو شرکت که زمانی نبض بازار گوشی‌های همراه و هوشمند را در اختیار داشتند با همکاری با قدرت‌های دیگر عرصه فناوری مانند مایکروسافت تلاش خواهند کرد در سال ۲۰۱۲ بر اپل، گوگل و سامسونگ غلبه کنند.

**باتری با عمر طولانی**  
اگر چه این مورد یکی از پیش‌بینی‌های همیشگی پایان سال برای سال آینده میلادی است، اما امید به عرضه باتری که بتواند بدون در دسر انرژی برق مورد نیاز یک لپ‌تاپ یا نوت‌بوک را برای کل روز تامین کند، در سال ۲۰۱۲ بیشتر از گذشته شده است. در حال حاضر برای شارژ نگاهداشتن یک لپ‌تاپ در کل روز باید باتری به اندازه یک جعبه کفش را به آن وصل کنید، اما امید می‌رود باتری‌های جدید بتوانند علیرغم ابعاد کوچکی که دارند انرژی بیشتری در خود ذخیره کنند.

**فروش یاهو**  
بیش از دو سال است که شایعاتی در مورد فروش یاهو به گوش می‌رسد. واقعیت این است که این شرکت روزهای خوبی را سپری نمی‌کند و کارول بارترز آخرین مدیرعامل پرسروصدای این شرکت هم نتوانست آن را نجات دهد. با اخراج وی از یاهو ثابت شد باید منتظر باشیم تا مایکروسافت یا شرکت بزرگ دیگری در دنیای فناوری با صرف چند میلیارد دلار پول آن را خریداری کند. مایکروسافت در سال ۲۰۰۸ برای خرید یاهو ۴۴٫۶ میلیارد دلار پیشنهاد داده بود. البته این رقم مربوط به زمانی بود که بحران اقتصادی تشدید نشده بود و یاهو هم شرایط نامیدکننده امروز را نداشت. این روزها باز هم شایعه خرید یاهو توسط مایکروسافت شنیده می‌شود و هیچ بعید نیست این شایعه در سال ۲۰۱۲ به واقعیت مبدل شود.

تواند جلوی کمبود آدرس‌های اینترنتی را بگیرد. آخرین آدرس‌های ۳۲ بیتی باقی‌مانده IPv۴ این روزها به پایان می‌رسد و با پیش‌بینی و تاکید جدی شرکت‌های سرویس دهنده اینترنت مهاجرت به IPv۶ جدی‌تر از گذشته تعقیب می‌شود. البته برای موفقیت در این زمینه به روزرسانی زیرساخت‌ها هم ضروری‌تر از گذشته به نظر می‌رسد و دولت‌های جهان باید بوجه کافی به این امر اختصاص دهند.

**خبرسازی‌های تازه اپل**  
بیش از یک سال است که شایعاتی در مورد راه اندازی نسل جدیدی از تلویزیون توسط شرکت اپل به گوش می‌رسد. پیش از این اپل یا عرضه آی‌پد به دنیای موسیقی، مشاهده فیلم و گوش کردن به موسیقی را تحت تاثیر قرار داده بود و حال باید منتظر ماند و دید Apple TV که ترکیبی از تلویزیون و اینترنت محسوب می‌شود چه تاثیری به همراه می‌آورد. همچنین در سال ۲۰۱۲ آی‌پد ۳ و آی‌فون ۵ هم قرار است عرضه شوند.

**شبکه‌های نسل چهارم تلفن همراه**  
در روزهای پایانی سال ۲۰۱۱ تعدادی از اپراتورهای تلفن همراه تلاش برای راه اندازی شبکه‌های نسل چهارم تلفن همراه را آغاز کردند. در این زمینه تاخیرها و مشکلات فنی متعددی هم به وجود آمد که امید می‌رود در سال ۲۰۱۲ برطرف شود. در حالی که کشورهایی مانند انگلستان در این زمینه از

در حالی که سال ۲۰۱۱ میلادی به پایان رسیده گمانه زنی در مورد رویدادهای مهم فناوری در سال ۲۰۱۲ آغاز شده، سؤالی که در این مورد وجود دارد این است که کدامیک از این رویدادها بیش از بقیه خبرساز خواهد شد.

**المپیک لندن و دستاوردهای تازه صنعت آی‌تی**  
بدون شک برگزاری المپیک لندن به شرکت‌های بزرگ فناوری در سراسر جهان امکان خواهد داد که تازه‌ترین و پیشرفته‌ترین فناوری‌های خود را در معرض دید علاقمندان قرار دهند. برنامه ریزی برای برگزاری این رویداد هفت سال قبل آغاز شده و هفت ماه دیگر شاهد کلید خوردن المپیک خواهیم بود. شرکت‌های بزرگ آی‌تی تمام تلاششان را به عمل آورده‌اند تا المپیک بدون مشکل فنی و تکنیکی برگزار شود، اما شکی نیست که هرکجا هم در کمین نشسته‌اند و نهایت تلاش خود را برای سرقت اطلاعات حساس مربوط به مسابقات، دستبرد زدن به حساب‌های بانکی آنلاین مردم، اختلال در شبکه اینترنت و تلفن همراه و ... به عمل خواهند آورد.

**مهاجرت به IPv۶**  
با اتمام آدرس‌های IPv۴ چاره‌ای جز مهاجرت به IPv۶ برای شرکت‌ها، مدیران سایت‌ها و مردم عادی باقی نمی‌ماند. IPv۶ که حدود یک دهه قبل طراحی شد به دلیل فناوری متفاوت طراحی می‌شود.

### بررسی نشریه فوربس نشان داد:

## سال ۲۰۱۲ سال کاهش ارسال پیامک در جهان

سال‌های پیش از آن کاهش داشته است. وی تصریح کرد: این کاهش می‌تواند نشان‌دهنده این باشد که مصرف‌کنندگان راه‌های دیگری برای پیام دادن به دوستان و آشنایان خود پیدا کرده‌اند. بر اساس آمارها، کاهش شمار ارسال پیامک‌ها در برخی از مناطق جهان به ثبت رسیده است، به طوری که در فیلیپین شرکت سونرا به‌عنوان اپراتور اصلی تلفن‌های همراه ۸٫۵ میلیون پیامک را در شب کریسمس به ثبت رساند که نسبت به ۱۰٫۹ میلیون پیامک ارسال شده در سال پیش از آن کاهش ۲۲ درصدی نشان می‌دهد. کاهش ۹ درصدی ارسال پیامک در استرالیا نیز گزارش شده است، حال آنکه کاهش شمار ارسال پیامک در هنگ‌کنگ ۱۴ درصد بود.

تازه‌ترین بررسی نشریه فوربس نشان می‌دهد که در سال جدید میلادی میزان ارسال پیامک در جهان روند نزولی خواهد داشت. اگرچه به نظر نمی‌رسد که مشترکان تلفن‌های همراه تمایلی برای کمتر فرستادن پیامک داشته باشند، اما گزارش نشریه فوربس نشان می‌دهد که در برخی از کشورهای جهان طی سال جاری میلادی ارسال پیامک روند نزولی خواهد داشت. ترو کوئیتین - یک تحلیلگر ارشد موسسه تحقیقاتی M.G.I - در مطلبی در وب‌سایت فوربس نوشت: به‌طور معمول در برخی از مواقع سال هم‌چون شب کریسمس و تعطیلات کریسمس، میزان پیامک‌ها بسیار بیش‌تر از دیگر روزهای سال است و آمارهای منتشره نشان می‌دهند که ارسال پیامک در این روزها از سال ۲۰۱۱ در مقایسه با

